

vredes

EUROPA

MAANDBLAD VOOR INTERNATIONALE POLITIEK EN VREDESPROBLEMEN
22ste jrg. — nr. 184 — juni 1979

vrede

„Vrede“ Studie- en informatiecentrum voor vredes- en ontwikkelingsproblematiek v.z.w.

Maandblad - 10 nummers per jaar

REDACTIE-BEHEER PUBLICITEIT :
Onderbergen 51 - 9000 Gent
Prk. : 000-0956015-80
Vrede v.z.w. - 9000 Gent
Tel. : 091/ 23.82.52

LEESGELD :

350 fr. per jaar
30 fr. per nummer
Voor Nederland : 25 fl.

STEUNABONNEMENT : 500 fr.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER :
Michel Vanderborght
Boukandreef 10a
9401 POLLARÉ

KERNREDACTIE

Filip Da Paepe, André Da Smet, Ernst Gülicher, Lea Hendrickx, Paul Keymeulen, Griet Marechal, Jan Oris, Pascal Paulus, Jan Vermeersch.

UITGEBREIDE REDACTIE :

Théo Bailleul, Nadine Crape, Chantal De Smet, Wilfried De Vlieghere, Alfons Goossens (Goel), Luc Kongs, Kathleen Steel, Herman Talloen, Michel Tenret, Jan Van Calsteren, Brigitte Van Maele, Juul Verhelst.

MEDEWERKERS :

Frank Bekke, Hugo Benoye, Robert Braet, Paula Burgngraeve, Toon Colpaert, Willy Courteaux, Robert De Gendt, Rik Denys, Jeanine De Rop, Jo De Schuyter, Elle Elia, Luc J.V. De Smet, Ignas Lindemans, Freddy Meulemans (Mafke), René Morlion, Ward Ruyslinck, Staf Schmidt, Freddy Tack, Jozef Van Dramme, Yves Van De Steen, René Van Narum, Jan Vervest, Walter Weydts, Guido Van Hecken (Mozambique).
Centrum voor UNO-Recht (V.U.B.).
Centrum voor Latijns-Amerika (Roermond).

HOOFDREDACTEUR :

André De Smet.

ABONNEMENTENDIENST :

Lotty Verwest, Pascal Paulus.

Overname van artikels en tekeningen is toegelaten mits bronvermelding en toezending van een presentexemplaar.

„Vrede“ wil de spreekhuis zijn van al diegenen die door degelijke informatie of voorstellen - een bijdrage willen brengen tot de internationale ontspanning.

De redactie doet dan ook beroep op de medewerking van al diegenen die hiertoe kunnen bijdragen.

De ondertekende artikels beantwoorden dan ook niet noodzakelijkerwijze aan het standpunt van de redactie.

OFFSET DRUK :

„Neveland“, Bescr. Werkpl., Nevele (Landegem).

DE WERELD ROND

U, als trouwe lezer, weet dat we met het maandblad „Vrede“ informatie brengen over gebeurtenissen in de gehele wereld. Achtergrondinformatie, nodig om de huidige evenementen beter te begrijpen, te verklaren.

Waarom zou U dan niet aan een vriend, een kennis, ook die mogelijkheid schenken een beter inzicht te krijgen in onze wereld.

We blijven erbij : als ieder lezer 1 abonnee maakt, staan we volgend jaar dubbel zo sterk...

INHOUD

	Blz.
EDITORIAAL	3
Waanzinnig	3
OP DE UITKIJK	4
De conflicten in Indo-China	4
BEWAPENING EN ONTwapENING	5
De wereldvrede gaat ons allen aan	5
Sovjetische of Amerikaanse bedreiging ?	7
Helip... en dan ?	8
PARLEMENT	9
Parlement en Buitenlandse politiek	9
MIDDEN-OOSTEN	12
„Vrede in het Midden-Oosten ?“	12
EUROPA	15
De EEG en de Derde Wereld	15
Bulent Ecevit : Een sociaal-democraat met een Allende-trauma	19
De DDR in het hart van Europa	21
Europese economische gemeenschap	22
Frankrijk : Einde van de linkse eenheid ?	24
DERDE WERELD	27
Arme landen, geketende landen	27
FILMBESPREKING	28
Films over het fascisme	28
LEZERSBRIEF	29
Vrijheid van meningsuiting	29
EKONOMIE	31
De strategische problemen van de Belgische betrekkingen met de Derde Wereld	31
VREDÉSINITIATIEVEN	32
Vrede - in - actie	32
TE ZOT... OM LOS TE LOPEN	34
AANVULLENDE KORTE BERICHTJES	

WAANZINNIG

Ieder mens met gezond verstand is het er zeker over eens dat de bewapeningswedloop een ramp voor de mensheid is. Niet alleen omdat een zulkdanige politiek vroeg of laat op een catastrofe moet uitmonden, maar ook omdat, bijzonder in deze crisistijd, de militaire uitgaven voor ieder land een ondraaglijke last worden.

Ook wanneer de SALT II besprekingen niet aan onze verwachtingen inzake ontwapening beantwoorden, kunnen we ons slechts verheugen in de goede afloop ervan. Het is, hoe bescheiden ook, in ieder geval een stap in de goede richting.

SALT II is echter nog niet ondertekend, het blijkt zelf dat het voor Carter geen gemakkelijke opdracht zal zijn in het Kongres een meerderheid te halen, en reeds worden plannen uitgewerkt om dit akkoord op een of andere wijze te omzeilen.

De zes-maandelijks vergadering van Defensie-ministers, die in mei j.l. samenkwam, heeft na zich „principieel“ akkoord verklaard te hebben met SALT II, besloten nogmaals haar inspanningen te verdubbelen om de modernisatie van de Amerikaanse kernmacht voor het „Europees operatie terrein“ te ontwikkelen. Achtien Boeiings zullen met het AWACS-systeem worden uitgerust en het Nederlandse Brunsum als basis krijgen.

De ministers beslisten een infrastructuurprogramma, waarde 4,5 miljard dollars, tegen '84 uit te bouwen en er werd een lans gebroken voor het aankopen en opslaan van de Pershing II raket. Men herinnert zich dat hier reeds een tijd sprake over is.

De Duitse Bondsrepubliek wees er reeds vroeger op, zoals zij dit ook deed voor wat betreft de neutronenbom, dat zij dit nieuwe wapen op haar grondgebied niet zal opslaan indien dit ook door andere landen niet gedaan wordt. Dit is dan ook de reden waarom, zoals dit door verschillende kranten werd bekendgemaakt, België door de NAVO onder druk werd gezet om ook de Pershing II op te slaan. Met de hand op het hart hebben, tijdens dezelfde bijeenkomst, de NAVO ministers nog maar eens de verbintenis aangegeven om de defensiebegrotingen jaarlijks met 3 procent te doen stijgen. Boeiing, Lockheed, IBM s.a. kunnen zich in de handen wrijven. De NAVO zitting was eens te meer een goede zaak voor hen. De recente regeringsperikelen hadden voor gevolg dat tijdens dezelfde periode de begro-

ting voor de defensie in onze Kamer van volksvertegenwoordigers besproken werd. Het begon, hoe kan het anders, nog maar eens met de „onderschatte“ gegevens van de NAVO te vergelijken met de „overschatte“ cijfers van het Warschaupakt. Het is een onmisbare traditie geworden om nu, mits zo wat dertig jaar, aan de vooravond en bij besprekingen van de NAVO of van de nationale Defensiebudgetten, het „sovjettegevaar“ opnieuw boven te halen.

André De Smet

Ieder herinnert zich dat men ons tot vervelens toe heeft herhaald dat de NAVO weliswaar een strategisch overwicht had dank zij de Amerikaanse kernwapens, maar dat het Warschaupakt ons bedreigde door haar overwicht aan conventionele strijdkrachten. Nu lezen we in een uiteenzetting van de verslaggever dat de NAVO over meer manschappen, divisies, tanks en vliegtuigen beschikt dan de Warschaupaktlanden. De NAVO heeft echter haar strategisch overwicht kwijt gespeeld wordt er aan toegevoegd, dus...

Het grenst aan het ongelooflijke dat de meerderheid van onze volksvertegenwoordigers een dergelijke onzin blijft slikken. En steeds en opnieuw wordt een of ander alibi aangehaald om dan toch maar zijn zegen, zijn stem te geven aan de nieuwe voorziens uitgaven.

Is de tijd echter niet gekomen opdat ieder zijn verantwoordelijkheid zou nemen? Wij publiceerden hier reeds de cijfers die door de NAVO zelf werden bekend gemaakt en waaruit blijkt dat in 1978 zo'n 100 miljard frank in ons land aan militaire uitgaven werd gespendeerd. Grosso modo betekent dit dus 10.000 fr. per kop. In feite komt het er op neer dat al wie werkt

ongeveer 30.000 fr. belastingen per jaar voor defensie betaalt.

Regering en parlement vernemen echter dat dit niet genoeg is. Door wat de gewone begroting betreft zal er dus nog maar eens 4 miljard frank bijkomen of 5,4 procent meer dan in 1978. We staan dus weer aan de kop want de NAVO voorzag slechts 3 pct. verhoging. Hier komt nog bij dat men de openbare opinie beliegt en bedriegt. De aankoop van Leopard tanks enkele jaren geleden aangekondigd voor een kostprijs van 4 miljard, kwam uiteindelijk op 7,6 miljard frank. De voorgestelde uitgave van 2,1 miljard voor verkenningsvliegtuigen in 1972 bedroeg uiteindelijk 7,4 miljard. De beruchte aankoop van de eeuw, de F 16 waarvan men beweerde dat het om een uitgave zou gaan van 30 miljard komt nu, ondanks de daling van de dollar, reeds op 51 miljard frank. En... zo kunnen we verder gaan met voorbeelden.

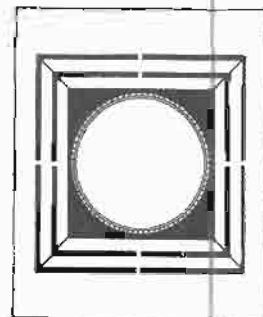
Is dit alles niet echt waanzinnig?

Knap op 25/4/79 wees er niet zonder reden op dat de kans groot is dat Vandendriessche de geschiedenis zal ingaan als de minister van defensie die tijdens zijn opeenvolgende ambtstermijnen (sinds jan. '72) voor meer dan 300 miljard nieuw materiaal aankocht. Geen enkel gezond denkend mens kan geloven dat dit allemaal normaal en onontbeerlijk is. Hier zijn enorme financiële belangen in het spel waarvan de gemeenschap de dupe is. Sommige parlementsleden hebben wel schuchtere vragen gesteld over opper- en hoofdofficieren die van het leger overstapten naar de wapenindustrie maar hiermede is niet alles gezegd.

Van onze volksvertegenwoordigers mag meer worden verwacht.

De openbare opinie kan, mag zich niet bij deze waanzinnige politiek neerleggen. Het is hoog tijd dat hier een brade aktie op gang komt om aan regering en parlement rekening te vragen. Ons volk heeft andere noden. De Konferentie van Helsinki heeft destijds de weg geopend naar de ontspanning. Het is in die richting dat we verder moeten gaan. Het is niet met het opstapelen van steeds nieuwe en nog moorddadiger wapens, maar doorheen politieke overeenkomsten dat we détente zullen bevorderen en de vrede vrijwaren.

André De Smet.

DE CONFLICTEN IN INDO-CHINA

In de recente discussies over de gebeurtenissen in Viëtnam, Cambodja en China worden heel wat vragen gesteld over de diepere motieven van de drie betrokken landen.

De antwoorden kunnen slechts gevonden worden als men de recente - en nog voortdurende - conflicten situeert in een ruimere historische context en als men op zoek gaat naar een aantal krachtlijnen die ook nu hun uitwerking hebben op de situatie.

Een eerste punt is de verhouding Viëtnam-China. Viëtnam is in de loop van zijn geschiedenis gedurende lange periodes door China onderworpen geweest. Zijn strijd voor onafhankelijkheid dateert dus niet van de periode van de Franse kolonisatie. De hardnekkige angstvalligheid waarmee het land tijdens de oorlog met Amerika zijn neutraliteit bewaarde in het conflict tussen China en de Sovjetunie had diepere motieven dan het ontvangen van hulp van twee kanten tegelijk: het was tevens de uiting van zijn wil om na de oorlog zijn eigen weg te gaan, hulp te aanvaarden van wie ze wilde geven, maar zijn onafhankelijkheid te bewaren ten opzichte van wie ook.

Reeds in de jaren zestig oefende China druk uit op Viëtnam om zich uitsluitend door China te laten helpen en de banden met de Sovjetunie te verbreken. De geleidelijke afname van de Chinese¹ hulp dateert van de weigering van Viëtnam om zich aan China te binden. In deze evolutie werd de laatste stap gezet, toen China vorig jaar zijn laatste technische hulp terugtrok - op dezelfde wijze waarop Chraetsjov dat eerder met China had gedaan.

China bereikte op die manier wat het hand willen afwenden: dat Viëtnam sterker bij de Sovjetunie zou gaan aanleunen. Deze evolutie werd nog in de hand gewerkt door de waigering van het Westen om Viëtnam te helpen bij de wederopbouw. Aansluiting bij de Comecon werd aldus voor Viëtnam een economische noodzaak als het zich niet volledig wilde laten verstikken.

China, dat deze evolutie tegelijk voorzag en in de hand werkte, zorgde echter voor een tegenwicht. Toen met de hulp van de CIA het Lon Nol regime in Cambodja geïnstalleerd werd, ontving China het vroegere staatshoofd, de glad-

de (en anti-communistische) Sihanook met open armen. Tussen Sihanook en zijn vroegere vijanden, de Rode Khmers, werd een ongemakkelijk bondgenootschap gesmeed, waarvan Sihanook wist dat het slechts voorlopig kon zijn. Op deze manier kreeg China een sterke invloed in het nieuwe regime van Cambodja, dat van Pol Pot.

China kon daarbij rekenen op de historische afkeer van het Cambodjaanse bevolking ten opzichte van de Viëtnamazen.

Het installeren van een fel-nationalistisch, anti-Viëtnames bewind in Cambodja was voor China een prioriteit. Het slaagde erin. Het nieuwe Cambodjaanse bewind, dat zich gesteund wist door China, had dus wellicht niet veel aanmoediging nodig om een sterk anti-Viëtnamese politiek te voeren die uitmondde in de toenemende grensincidenten.

En opnieuw creëerde China een situatie die het precies had willen vermijden. Zowel de in volume en kracht groeiende grensgevechten als de onafgebroken stroom van tienduizenden vluchtelingen uit Cambodja op Viëtnamese grondgebied lieten Viëtnam tenslotte geen andere keuze dan samen met een groep opstandelingen Cambodja binnen te vallen. De recentste schakel van deze kettingreactie was de inval van China in Viëtnam.

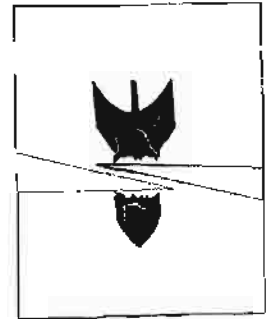
De huidige „vrede“ kan in dit stadium alleen maar een patsituatie zijn. Aan de ene kant is er China, dat - bekeken door de bril van de realpolitiek - geen Viëtnam naast zich zal dulden dat sterke banden heeft met de Sovjetunie, ook al heeft het zelf in belangrijke mate tot die situatie bijgedragen. Aan de andere kant kan Viëtnam niet dulden in een tang te zitten tussen een fel anti-Viëtnamese China en een even fel anti-Viëtnamese Cambodja. Dit zijn historische realiteiten, los van alle gemoraliseer over recht en onrecht.

Met het oog op de stabiliteit in het gebied zou een ideale oplossing zijn: een Indo-Chinese federatie - Viëtnam-Cambodja-Laos - die als blok sterk genoeg zou zijn om zijn onafhankelijkheid zowel van de Sovjetunie als van China te handhaven. Maar dit is natuurlijk niet zo gemakkelijk realiseerbaar.

Immers, in een dergelijke federatie zou Viëtnam

onvermijdelijk het grootste gewicht hebben. Het heeft niet alleen de grootste bevolking (52 miljoen mensen tegenover 5 miljoen Cambodjanen en 3 miljoen Laotianen), maar het is ook, in tegenstelling tot Cambodja en Laos, een natie in volle dynamiek. Hoewel economisch en politiek een dergelijke federatie ook in het voordeel van Cambodja en Laos zou zijn, is het weinig waarschijnlijk dat China dit in het huidige stadium zou accepteren. Daarvoor zou er eerst een grondige verbetering moeten komen in de betrekkingen tussen China en de Sovjetunie. Het ziet er dus niet naar uit dat een duurzame vrede in het gebied gemakkelijk en op korte termijn te bereiken zal zijn. Viëtnam kan niet toegaven aan de druk van China om een satelliet te worden van zijn grote buur. China kan Cambodja niet zomaar opgeven. Men ziet niet meteen welke compromis-oplossing mogelijk is. Voor het Westen is het echter belangrijk te beseffen dat de oplossing van de spanningen op lange termijn alleen kan liggen in een neutralisering van het gebied door het creëren van een Indo-Chinese federatie. De reacties van de Westerse staatshoofden op de Chinese inval in Viëtnam zijn bijzonder lauw geweest en daarom roekeloos. Alleen de zeer voorzichtige houding van de Sovjetunie en de wil van de Viëtnamazen om hun oorlog zelf te vechten zonder hulp van buitenaf - behalve natuurlijk wapenleveringen - hebben een uitbreiding van het conflict vermeden. Maar het is duidelijk dat bij een herhaling van een dergelijke inval - en een herhaling ervan zou onvermijdelijk een grotere omvang hebben - er wellicht een moment komt dat de Sovjetunie er niet onderuit zou kunnen zijn bondgenoot te helpen in een mate die een conflict tussen de Chinezen en de Russen onafwendbaar maakt. Indien China getoofd dat het kan rekenen op de aanmoediging en wellicht zelfs de hulp van het Westen - via wapenleveringen - kan het opnieuw gedreven worden tot een avontuur waarvan de gevolgen niet te overzien zijn. Het Westen heeft dus een sleutelpositie in het conflict. De kringen waar de „afstraffing“ van Viëtnam op goedkaurand genompen is onthaald, moeten maar eens de vraag stellen, of de bevestiging van hun stille verlangens het risico van een wereldoorlog waard is.

W. Courteaux.

DE WERELDVREDE GAAT ONS ALLEN AAN

MANIFEST VAN HET OVERLEGCENTRUM VOOR DE VREDE

Het OVERLEGCENTRUM VOOR DE VREDE wil zijn actie tegen de bewapeningswedloop en ontwapening een nieuw elan geven.

Aansluitend bij het initiatief van de Verenigde Naties die, ook dit jaar, de dag van de O.V.N., 24 oktober 1979, in het teken van de ontwapening plaatsen, wil het O.C.V. een campagne ontwikkelen onder het thema „EEN WEEK VOOR ONTWAPENING“ die zal lopen van 20 tot 28 oktober 1979.

De plaatselijke organisaties van de bij het O.C.V. op nationaal vlak aangesloten verenigingen worden uitgenodigd bijeenkom-

sten samen te roepen om, op initiatief van deze pluralistische komitees, deze actie in hun gewest voor te bereiden o.m. de organisatie van informatievergaderingen, verspreiding van trakten en affiches e.a. initiatieven.

De verenigingen kunnen intussen reeds van start gaan met een brede petitiekampagne ter ondersteuning van onderstaand manifest.

(Nader informatie bij het O.C.V., Fontainasplein 11, 1000 BRUSSEL.)

Weet u dat de militaire uitgaven in de wereld bijna 400 miljard dollar per jaar bedragen. Dit is ongeveer 40 miljard B.fr. per dag aan de voorbereiding van oorlog. Weet u dat ruim 50 miljoen mensen rechtstreeks of onrechtstreeks aan het militair bedrijf meewerken, en dat ongeveer 400.000 wetenschapsmensen zijn ingeschakeld in het onderzoek naar nieuwe wapens.

Het is bekend dat over de wereld op dit moment ruim 50.000 kernbommen liggen opgeslagen. De vernietigingskracht van de kleinere is even sterk als de atoombom die op Hiroshima werd geworpen en waarbij meer dan 100.000 mensen werden gedood. De vernietigingskracht van de grootste is reeds 1.000 maal sterker. Vandaag zijn er 6 staten - de V.S.A., de U.S.S.R., Groot-Brittannië, Frankrijk, China en India - die kernwapens bezitten. Op gebied van kernwapens staan de V.S.A. en de U.S.S.R. ver op kop. Zij nemen de belangrijkste plaats in in het ontwikkelen van nieuwe wapentechnologieën en nieuwe massavernietigingswapens.

Het is zeker dat ook andere landen de mogelijkheid hebben om kernwapens aan te maken. Geleerden voorzien nu reeds dat tegen 1985 ruim 35 landen over atoomwapens zouden kunnen beschik-

ken. Brengt dit het gevaar voor een kernoorlog niet dichterbij?

Intussen ontbreekt geld en makkraft om miljoenen mensen van de hongerdood te redden, en om aan de sociale en culturele behoeften van de volkeren te voldoen. De uitgaven voor bewapening liggen 1,5 keer zo hoog als voor onderwijs, 2,5 keer zo hoog als voor gezondheidszorg, en 20 keer zo hoog als voor ontwikkelingshulp. De bewapeningswedloop betekent niet alleen een gevaar voor een nieuwe allesvernietigende oorlog. Deze wereldwijde, waanzinnige wedloop bevordert nu reeds vele lokale oorlogen, verhindert de echte zelfontwikkeling van de Derde Wereld, en is mede oorzaak van inflatie en globale economische crisis.

Het Overlegcentrum voor de Vrede (O.C.V.) is een pluralistisch overlegorgaan waarbij ruim 30 organisaties zijn aangesloten. Dit Overlegcentrum is vorig jaar sterk naar buiten getreden ter ondersteuning van de Speciale Zitting van de Verenigde Naties van Ontwapening.

De aandacht van de bevolking zowel als van de politieke verantwoordelijken werd getrokken op de waanzinnige bewape-

ningssituatie waarin de wereld is terechtgekomen. Meteen werd gevraagd geen enkele kans te laten voorbijgaan om tot „Wapenstilstand“ te komen, gezien de overleving van de mensheid hier op het spel staat.

Deze campagne onder het thema „Ontwapenen om te Overleven“ liep uit op een succesvolle manifestatie op 7 mei 1978 te Brussel waaraan zowat 10.000 mensen deelnamen.

Op de Speciale Zitting van de Verenigde Naties van juni vorig jaar deed de Belgische minister van Buitenlandse Zaken H. Simonet een aantal voorstellen. Wijzend op de grote gevaren van de huidige bewapening benadrukte hij dat België elke inspanning aanmoedigt om te komen tot een ernstige controle op de verkoop van konventionele wapens in de wereld. Hij nodigde de landen uit regionale afspraken te maken met betrekking tot hun bewapeningsniveau. Voorts stelde hij een werkelijke en harmonieuze reductie der militaire budgetten voor.

Terwijl de UNO-zitting nog maar pas op gang gekomen was, werd in het kader van de NAVO en dus ook door België, beslist de reële defensie-uitgaven van de ledenstaten met 3 procent jaarlijks en dit gedurende 5 jaar te verhogen. Naderhand werd

een gelijkaardige beslissing tot verhoging van de militaire uitgaven genomen door het Warschaupakt, met uitzondering van Roemenië dat zich hiervan gedistancieerd heeft.

De defensie-uitgaven van België stegen van 89 miljard 490 miljoen frank in 1977 tot 99 miljard frank in 1978. Sedert de UNO-zitting van juni 1978 werden de eerste F-16, de Alpha-jet en de Gepard-luchtafweertank in België geïntroduceerd. Er werd ingestemd met nieuwe wapenaankopen: de MILAN-anti-tanksystemen, de Helix raketten. Mijnenvegers zijn in aanbouw en er zal basist worden omtrent panzerervoertuigen. Het Overlegcentrum voor de Vrede stelt vast dat hiermee meer dan noodzakelijk de technische evolutie der bewapening wordt gevolgd en ... gestimuleerd.

Op de MBFR-onderhandelingen te Wenen, ter vermindering van troepen en bewapening in Centraal-Europa, werd vooralsnog geen vooruitgang bereikt. We betreuren dat onze regering hierover tot nu toe slechts weinig informatie gegeven heeft en te weinig blijk van initiatief heeft betoond. Er werd nog geen parlementair debat gehouden over de neutronenbom. De wetsvoorstellen ter controle op de Belgische wapenhandel die sinds jaren zijn ingediend, zijn nog steeds niet in bespreking genomen.

* * *

Naar aanleiding van de UNO-dag voor vrede en ontwapening op 24 oktober a.s. wil het Overlegcentrum voor de Vrede de publieke opinie oproepen om meer dan ooit te blijven ijveren voor wapenstilstand en voor steun aan alle initiatieven die de ontwapening op internationaal vlak dichterbij brengen.

Meteen vraagt het Overlegcentrum voor de Vrede:

1. Dat België de deelname van Al de NAVO- en Warschaupaktlanden aan de aan alle andere ontwapeningsbesprekingen o.m. Salt III steunt, dit met het oog op:
 - de totale stopzetting van kernproeven;

The International Herald Tribune (20-12-1978)

- de verzaking aan gebruik van kernwapens;
 - de stopzetting van de produktie en de verdere ontwikkeling van kernwapens en vernietiging van de bestaande stocks;
 - het verbieden van de ontwikkeling en de produktie van nieuwe massale vernietigingswapens (o.m. de N-bom);
 - de evenwichtige en wederzijdse afbouw van de konventionele bewapening;
 - de terugtrekking van alle vreemde troepen.
2. Een parlementair debat ten gronde over het Belgisch defensiebeleid waarin ook het probleem der nieuwste wapens en dit van de bescherming van de burgers ter sprake komt.
 3. De stellingname van België in de NAVO tegen de invoering van de N-Bom.
 4. Steunen voor de bijeenroeping van de Wereldconferentie voor ontwapening.
 5. De goedkeuring van de wetsvoorstellen ter controle van de Belgische wapenhandel.
 6. Maatregelen ter rekonversie van de eigen wapenindustrie.
 7. Nieuwe Belgische initiatieven op de ontwapeningsbesprekingen te Wenen en te Genève.
 8. De oprichting van een eigen en autonoom „vredesinstituut” met een zekere specialisatie t.a.v. de reeds bestaande in het buitenland.
 9. Het bevorderen en streven naar vrede bij volwassenen en jeugd, o.m. door:
 - objectieve informatie over vreden veiligheidsproblemen;
 - aangepast onderwijs;
 - inschakelen van radio en T.V.;
 - steunen van organisaties en instellingen die zich voor deze doeleinden inzetten.
 10. Officiële aanmoediging en ondersteuning van het zoeken naar alternatieve veiligheidsmodellen.
 11. Een buitenlandse politiek die steunt op de eerbiediging van de rechten van mensen en volkeren, ter bevordering van de ontspanning.

WEZEN IN VIETNAM

Bij het vertoon dat sommigen opzetten rond het jaar van het Kind mag men wel even blijven stilstaan bij de Kinderen van Vietnam.

Op het einde van de oorlog schatte men het aantal weeskinderen in Vietnam op ongeveer 1.300.000 op een bevolking van 50.000.000.

In dit artikel voorzag men 880.000 wezen in het Zuiden en voor het Noorden rond de 400.000.

SOVJETISCHE OF AMERIKAANSE BEDREIGING ?

In „Vrede“ van maart 1979 - nr. 181 - publiceerden we onder de titel „Neutronenbom bedoeld voor Europa“ een uitgebreid en gedocumenteerd artikel van de Italiaanse Generaal Nino Pasti. Van 1969-1960 was deze plaatsvervangend Stafchef van de Italiaanse luchtmacht.

Plaatsvervanger van de hoogste NAVO commandant in Europa van 1966-1968 en voorzitter van de Opperste Raad van de Italiaanse Strijdkrachten. Nino Pasti, die momenteel senator is,

Na 1973-1974 nam in de V.S. een gevaarlijke nieuwe politiek-militaire strategische doctrine de overhand die de Veiligheid van Europa en van de gehele wereld dreigt in het gedrang te brengen. Voorheen hadden de V.S. de doctrine van de „afschrikking“ geformuleerd, waarbij het voldoende was dat 400 Amerikaanse strategische kernkoppen er in slaagden aan een eventuele vijandelijke aanval te ontsnappen om als vergelding de 200 belangrijkste steden van de Sovjetunie te vernietigen, waarin meer dan een derde van de bevolking en meer dan twee derden van de industrie geconcentreerd zijn. Een dergelijke vergelding, in militaire termen „Second Strike“ (tweede slag) genoemd, werd voldoende geacht om de Sovjetunie als belangrijke geïndustrialiseerde natie uit de 20ste eeuw uit de weg te ruimen. De strategie van de afschrikking was er bijgevolg duidelijk op gericht de kernoorlog onmogelijk te maken en vereiste een betrekkelijk beperkt niveau van strategische bewapening. Na 1973 heeft Schlesinger, die toen secretaris van de Amerikaanse Defensie geworden was, deze strategie radicaal op haar kop gezet door te verklaren dat „afschrikking“ en „ontspanning“ slechts gevaarlijke illusies betekenden, dat de min of meer beperkte kernoorlog kan bestreden worden en dat de V.S. er zich bijgevolg moesten op voorbereiden haar het hoofd te bieden om te winnen. Deze nieuwe theorie vergde een belangrijke kwalitatieve en kwantitatieve toename van de in de V.S. beschikbare kernkoppen.

De ophefmakende verdwijning (van het politieke toneel) van Nixon als gevolg van het Watergate-schandaal, de vervanging van Kissinger en de opkomst van Brzezinski hebben deze nieuwe doctrine kracht bijgezet. In een interview aan de „International Herald Tribune“ van 10 oktober 1973 verklaarde Brzezinski, persoonlijk raadgever van President Carter, dat voor de V.S. het strategisch evenwicht een belangrijke zaak was en dat hij niet zou aarzelen de president de raad te geven een strategische kernoorlog te beginnen omdat een dergelijke oorlog SLECHTS de dood zou veroorzaken van

10 procent van de wereldbevolking, d.w.z. 4 à 500 miljoen personen. Het schijnt dat voor Brzezinski een dergelijk verlies, zonder natuurlijk de vele overige honderden miljoenen personen te rekenen die achteraf zouden de dood vinden als gevolg van de radio-actieve neerslag - fall out - een aannemelijke prijs wordt beschouwd om de Sovjetunie en het wereldcommunisme te vernietigen.

Voor de concrete toepassing van deze strategie preciseerde Brown, secretaris van Defensie, bij het voorstellen van de militaire begroting van de V.S. voor 1979, dat de behoeften van strategische kernkoppen een „reserv capaciteit voor de na-oorlogse periode“ moesten omvatten. De V.S. produceren m.a.w. niet alleen kernkoppen noodzakelijk om een kernoorlog te voeren en te winnen, maar bovendien ook om er een reserve van aan te leggen om in de na-oorlogse periode de pax americana te kunnen opleggen. Volgens de officiële Amerikaanse schattingen bezit de V.S. dubbel zoveel strategische kernkoppen dan de Sovjetunie.

Generaal Nino Pasti

Dit is de achtergrond waartegen men de CIA en haar voorstanders moet beoordelen.

Om tegenover de publieke opinie van Amerika en van de wereld een pldtse stijging van de Amerikaanse begrotingen te

is dan zeker iemand die met kennis van zaken kan praten over de problemen van bewapening en ontwapening.

Het is voor „Vrede“ een genoegen aan zijn lezers te kunnen bekend maken dat Generaal Pasti graag bereid gevonden werd om aan ons maandblad zijn medewerking te verlenen. Hieronder publiceren we een eerste artikel. Een volgende bijdrage verwachten we na de verlofperiode.

de redactie

rechtvaardigen heeft de CIA de Sovjetische militaire bedreiging moeten UITVINDEN.

De twee elementen die samen het geheel en de doeltreffendheid van de strijdkrachten, die een analoge technologische ontwikkeling hebben, verduidelijken, zijn de begrotingen van Defensie en het aantal soldaten onder de wapens.

Over de Defensiebegrotingen zijn de officiële Amerikaanse bronnen verplicht geweest toe te geven dat in de tien jaar gaande van 1967 tot 1976 de Sovjetunie slechts 97 procent van de militaire uitgaven van de V.S. heeft uitgegeven en dat het Warschaupakt slechts 73,6 procent van de NATO uitgaven en dit ondanks een enorme overschatting van de militaire begrotingen van het Warschaupakt. Deze schattingen houden er bovendien helemaal geen rekening mee dat 3/4 van het Sovjetgebied in Azië ligt waar zich een uiterst vijandig China bevindt. Indien men rekening houdt met de officiële Amerikaanse schattingen van de Chinese militaire begrotingen, die in dit geval door de CIA onderschat worden, dan vormt het totaal van de begrotingen van het Warschaupakt in de voornoemde 10 jaar slechts 62 procent van het totaal van de begrotingen van de Nato en van China. Om het hoofdstuk van de begrotingen af te sluiten zou ik er willen aan toevoegen dat de SIPRI - het Instituut van Militaire Research van Stockholm - dat hoegenaamd niet van de CIA afhangt - voor dezelfde 10 jaren de militaire uitgaven van de Sovjetunie op 71 procent van deze van de Amerikaanse schat en de uitgaven van het Warschaupakt op 54 procent van de NATO.

Wat het aantal soldaten onder de wapens betreft heeft de secretaris van defensie Brown gepreciseerd dat er een evenwicht is tussen NATO en Warschaupakt met ongeveer 5 miljoen soldaten aan beide zijden. Ook hier vergeet Brown echter de vier en een half miljoen Chinese soldaten. In werkelijkheid vertegenwoordigen de strijdkrachten van het Warschaupakt dus slechts ongeveer 53 procent van de NATO-strijdkrachten in Europa en van China in Azië.

Dit zijn officiële gegevens van de V.S. en zij tonen op onweerlegbare wijze de valsheid aan van de CIA-propaganda en haar min of meer belanghebbende ondersteuners. Gelooft het Italiaanse Ministerie van Defensie, aan wie ik herhaaldelijk en tever-

geefs deze cijfers in de senaat heb voorgesteld, niet dat het nodig is een grondig onderzoek te beginnen niet alleen om ongerechtvaardigde en gevaarlijke verhogingen van de militaire begroting voorstel tot verhoging met 20 procent voor 1980.

te vermijden, maar ook om aan Italië toe te laten een doeltreffender voorlichtings-actie te voeren binnen de NATO? Moeten ook de andere landen zich hierover geen vragen stellen?

Nino Pasti.

HELIP... EN DAN ?

Wanneer de heer VDB eind januari 1979 meldt dat België deelneemt aan het programma ter vernieuwing van de Hawk-raketengordel dan kan hij hiervoor rekenen op de steun van de Socialistische partij(en).

Immers er zou een 100 procent compensatie zijn bereikt.

Dit zou mogelijk geworden zijn o.a. door een akkoord binnen het Amerikaanse departement van defensie (op een voorstel van defensie-minister Brown) aan bepaalde „Buy America Act“-regelingen („Koop Amerikaans“) voorbij te gaan. Deze „protektionistische“ maatregelen zijn erop gericht nationale (Amerikaanse) productie en verkoop te bevorderen mede door invoer van buitenaf te beperken door allerhande rechten en taksen. Bepaalde Belgische spits-technologische en industriële producten zouden thans dus genieten van een vrijere toegang tot de Amerikaanse markten. Of zij eenmaal binnen competitief genoeg zullen zijn is een andere zaak.

Het merendeel van de compensaties zou echter gebeuren via de directe participatie van Belgische bedrijven (lees ook hier ACEC) in de productie van de Helip. Dit zou goed zijn voor zo'n 60 à 67 procent der compensaties.

Voorts zou ook de Duitse Bondsrepubliek een deuk in het zakje der Belgische industrie doen opdat de 100 procent gehaald kan worden.

Vraag : 100 procent van wat? Hoeveel kost de Helip? Cijfers gaan van 100 miljoen dollar naar 160 miljoen naargelang de bron.

Maar de slag is binnen. De „verbeterde“ Hawks komen er. Zes batterijen in vervanging van de acht die opgesteld staan in de DBR en de twee in België. Maar hoe lang zullen zij het vaderland verdedigen? Cools, PS, verwacht dat het systeem tot 1995 kan aangehouden worden zonder vervanging. Dit waarschijnlijk met in het achterhoofd dat de Basic Hawk (de oudere versie) het ook 15 jaar heeft uitgehouden (vanaf 1966 tot straks). Hierbij werd waarschijnlijk niet goed begrepen waarvoor het acroniem (letterwoord) HELIP staat.

Ermeë wordt genoemd : Hawk European Light Improved Program.

Niet min noch meer dan „licht verbeterd Europees Hawk programma“.

Reeds jaren is er sprake van een opvolger voor de Nike-Hercules en de Helip. De PATRIOT (Phased Array Tracking of Intercept of Target) missiel werd reeds zo'n 10 jaar geleden voor het eerst op de studiepanelen van Raytheon-fabrikant getest en wordt er nu ook ontwikkeld.

Deze Raytheon heeft, tussen haakjes, ook de HAWK en de HELIP voortgebracht. Het PATRIOT-tuig dient vooralsnog te worden goedgekeurd door het „Defense Systems Acquisition Review Committee“ doch van die zijde lijkt het allemaal van een leien dakje te zullen lopen.

Volgens de planning die thans wordt aangehouden dient de Raytheon-PATRIOT vanaf 1984 de „opgelapte“ HAWK te vervangen, te beginnen bij de Amerikanen.

Ondertussen zijn de Verenigde Staten, Griekenland, Denemarken, Frankrijk, de DBR, Nederland en... België tot een akkoord gekomen om gezamenlijk de mogelijkheid van co-productie in dit nieuwe project te bestuderen.

Volgens dit akkoord dat reeds in maart werd bereikt zou een studie-bureau in München tegen oktober 1980 uitsluitel moeten kunnen geven waarna de verschillende landen hun „noden“ dienen bekend te maken.

Haalt de Sovjetunie 1984 dan haalt NATO, en dus ook België de PATRIOT. Of niet?

L.J.V.I. De Smet (24 april 1979)

– „Belgium plans buy of Hawk missile“, in *Aviation Week & Space Technology*, 5 febr. 1979, p. 20.

– „La France et six pays de l'OTAN participeront à la conception d'un nouveau missile antiaérien“, in *Le Monde*, 15 maart 1979, p. 14.

– *Nouvelles Atlantiques*, nr. 1114, 11 april 1979, p. 2.

– *Europäische Wehrkunde*, april 1979.

REIS NAAR MADRID

Er blijven nog enkele plaatsen open voor de reis die VREDE v.z.w. organiseert naar Madrid van woensdag 31 oktober tot zondag 4 november 1979.

Aandeel in de kosten : 6.980 fr. (vliegtuig + hotel met ontbijt). Inschrijvingen door overschrijving van een voorschot van 3.000 fr. per persoon op

Prk. 000-0956015-80 van VREDE v.z.w., Onderbergen 51, 9000 Gent.

WAAR EEN WIL IS...

Wij vinden het prettig de lezers bekend te maken dat „VREDE“ begin mei het aantal abonnementen overschreden heeft dat in 1978 slechts einde december bereikt werd.

Dit is een spoorslag voor onze medewerkers maar zeker ook voor de lezers.

Kan het nog beter? Zeker, wanneer nog meer vrienden in eigen kringen „VREDE“ zouden kenbaar maken. Noteer hierbij dat nieuwe lezers kunnen aanspraak maken op ons uitzonderlijk aanbod : Mits storting van 500 fr. ontvangen ze „VREDE“ tot eind december 1980.

Maar de lezer die ons een nieuwe abonnee aanbrengt blijft niet in de kou staan : hij ontvangt een nieuwe uitgegeven poster als geschenk. Wie doet het?

PARLEMENT EN BUITENLANDSE POLITIEK

België : regeringsverklaring.

Het is reeds traditie in het Belgische parlement dat er zo goed als geen belangstelling is voor de buitenlandse politiek, voor internationale verhoudingen, voor onze plaats in de internationale kontekst. Ook nu is er gedurende het 100 dagen tellende formatieberaad niet 1 minuut besteed aan internationale problemen, aan het Belgische standpunt in buitenlandse aangelegenheden (Tijdschrift voor Diplomatie, mei 1979, p. 716). Dat belet niet dat in de regeringsverklaring van Wilfried Martens titel IV gewijd is aan internationale politiek, waarvan de helft is ingenomen door het defensiebeleid. Wat de Eerste-Minister zegt klinkt allemaal heel schoon, maar tevens heel vaag, vrijblijvend en zonder concrete voorstellen.

Iedereen gaat wel akkoord met de strijd tegen het technokratisch beheer, met het accent leggen op de menselijke en sociale doelstellingen van de Europese Unie, met de versterking van de controle op de internationale ondernemingen, met de uitbreiding van de rechten van de mens, samenwerking in het Europees kader, beveiliging van het leefmilieu en bescherming van de verbruiker.

En dat Europa een dynamische rol moet spelen in de opbouw van de internationale economische orde en in de verwezenlijking van een betere ordening van de grondstoffenmarkt en prijsstabilisatie, klinkt ook altijd goed.

Weinig parlementairen reageerden op dit deel van de regeringsverklaring. Waar ze het wel deden was dit dan nog vaak in verband met federalisatie van budgetten of beperkte het zich tot enkele volzinnen over de economische eenmaking. Het scherpst reageerde senator Dewuif. Alle woorden die momenteel „in“ zijn bij Ontwikkelingssamenwerking vindt hij terug in

de regeringsverklaring, maar uit de context blijkt dat men allesbehalve werkelijk op de hoogte is. Hij gaf daarvan enkele mooie staaltjes. Men praat over grondstoffenfonds zonder blijkbaar te weten dat kort geleden akkoorden werden gesloten en dat er nu moet gehandeld worden. Men heeft het over de noord-zuid dialoog zonder te beseffen dat die (op dat ogenblik) al 18 maanden in het slop zit. Ook het cliché van 0,70 pct. van het B.N.P. voor Ontwikkelingssamenwerking moet het nog eens doen, maar men verzwijgt dat dit momenteel ondanks alle vorige regeringsverklaringen nog maar 0,46 pct. is. (Beknopt verslag van de senaatszitting van 11 april 1979 p. 49-50)

Van Geyt onderstreepte de positieve houding van Simonet als minister van Buitenlandse Zaken tegenover Angola, maar zag anderzijds verplicht die te stellen tegenover het Zairebeleid en de hulp aan Mozambique en tegenover Europa dat zakenrelaties met Zuid-Afrika ontwikkelt. Die dubbelzinnigheid in de Afrikapolitiek zou in verband staan met de goedkeuring door de Raad van Ministers van de Europese Gemeenschap van de akkoorden Carter-Begin-Sadat, die afbreuk doen aan de rechten van de Palestijnen. Een andere dubbelzinnigheid is die tussen de mooie redevoeringen over ontwapening en de bestelling als lopende zaak van de Hawk-Helip. Van Geyt wil dat een progressief alternatief wordt geboden om de ontwapening op gang te brengen over de blokken heen.

(Beknopt verslag van de kamerzitting van 6 april 1979 p. 32).

Baert meende dat de Europese eenmaking het binnenlands federalisme kan bevorderen en handelde dan meer specifiek over de Ontwikkelingssamenwerking. Hij verklaarde zich voorstander van de beperking

van de Belgische wapenhandel. (Ibid., 9 april p. 62-63).

De nadruk die de Eerste-Minister legde op het feit dat rechtstreekse verkiezing van een Europees parlement de democratische structuren van Europa zullen versterken, was Delmorte vooral bijgebleven. Hij veronderstelde dan zulks dan ook voor de gemeenschappen in België moet gelden. (Beknopt verslag van de senaatszitting van 10 april p. 20).

Solomon Mahlangu.

Evenveel belangstelling als het luik buitenlandse politiek in de regeringsverklaring kreeg de motie ingediend om te trachten de terechtstelling van Solomon Mahlangu te voorkomen. Naar aanleiding van het terechtstellen van de Zuidafrikaanse verzetstrijder vroeg Van Geyt of de Belgen lid van Protea nu zullen begrijpen dan hun plaats niet langer is in dergelijke racistische lobby van Vorster en Botha. Anderen vonden het protest „eenzijdig“ b.v. Lahaye (ibid., 11 april p. 35). Dillen hoopte dat de parlamentsleden eenzelfde houding zullen aannemen tegenover Rudolf Hess (Beknopt verslag van de kamerzitting van 9 april p. 53). Een racistisch regime dat een misdadig beleid voert, resoluties van de V.N. met de voeten treedt en met België regelmatige economische en financiële betrekkingen onderhoudt mag niet op dezelfde voet worden geplaatst met een land dat op expeditieve wijze een revolutionaire rechtspraak toepast, maar waar de veroordeelden hoofdzakelijk mensen zijn die duizenden doden in het vorige regime op hun geweten hebben. Dit was de mening van kamerlid Noëlla Dinant (ibid., p. 55). Er rees van sommige kanten bezwaar niet zózeu tegen het genadeverzoek, maar tegen de formulering van de motie

die kritiek zou inhouden op het Zuidafrikaans regime, wat blijkbaar niet mag (De Seranno, Vanderpoorten, Jorissen). Coppieters tenslotte meende zich te moeten onthouden - alhoewel tegen de executie gekant - om zo te wijzen op de dubbelzinnige houding van de senaat die 35 jaar na W.O. II nog geen genade heeft verleend aan de Vlaams-Nationalisten.

(Beknopt verslag van de senaatszitting van 5 april p. 14).

Wapenhandel en militaire steun.

Tijdens het formatiebeeraad werden ook lopende zaken afgehandeld en enkele parlementaire vragen geformuleerd.

Afhandeling van lopende zaken waren volgens de minister van Landsverdediging :

- de deelneming van België aan het Helip-Hawkprogramma,
- de voortzetting van het wederuitrustingsprogramma Milanwapens,
- het zenden van 2 compagnies van het regiment Para-commando en van de Zinnia naar Zaïre, in het kader van de Militaire Technische Bijstand.

(Vraag van De Croo, buiteng. zitting 1979 kamer afl. 5 p. 139).

De compensatieorders voor de aankoop door België van F-16 gevechtsvliegtuigen bereikten in de maand maart '79 ongeveer 60 pct. van de Belgische aankoopuitgave. (Vraag Valkeniers, ibid. afl. 5 p. 142).

F.N. zou voor 900 miljoen fr. wapens leveren aan Bolivia, levering die zou gedeckt worden door een lening van de Belgische staat. Ook zouden wapenleveringen gebeuren of gebeurd zijn aan Ecuador. De gegevens zullen wel juist zijn want het antwoord van de minister was alleen voor vraagsteller Kuypers bestemd. (Ibid. afl. 4 p. 106).

Een vergunning voor de uitvoer van pantsermaterieel B.D.X. met bestemming het diktatoriale Argentinië ingediend bij de Centrale Dienst voor Contingenten en vergunningen, zou zijn geweigerd.

(Vraag van Glinne, gewone zitting van de kamer 1978-79 afl. 4 p. 193-195).

Ontwikkelingssamenwerking en ontwikkelingslanden.

De uitgaven voor de informatie in België over ontwikkelingsamenwerking bedroegen in 1975 bijna 5 miljoen, in 1976 bijna 7 miljoen, in 1977 8.725.000 en op 31 juli 1978 reeds 6.350.000. Deze sommen werden besteed aan publikaties, films, diavontages en foto's en het inrichten van voorlichtingsdagen, zonder dat evenwel de respectievelijke bedragen werden vermeld.

(Vraag Coens, gewone zitting van de kamer 1978-79 afl. 5 p. 267-8).

De Grote Schrik

Alle volkeren haten de oorlog ; alle volkeren vrezen de atoomoorlog.

Geen enkele regering wenst oorlog, in geen geval onder vorm van nucleaire oorlog.

Desondanks durft geen enkele regering een verantwoordelijkheid nemen die zou mogen beschouwd worden als een verzwakking van de veiligheid van haar eigen natie.

De regering en de volkeren zijn machteloos niet zo zeer omwille van de zucht naar macht, maar wel door wantrouwen en vrees die imperialistische neigingen kweken kan.

Het is niet de bewapening en haar winst die oorlogspsychose voedt, maar het is de oorlogspsychose die de wapenindustrie uitbreidt en die zich door de schrik ontplooit.

Bewapening en militaire macht worden steeds invloedrijker en dynamischer. In geen land zal men aan het hoger bevel van het leger iets weigeren van wat het vraagt, en het hoger bevel denkt er alleen aan de gebeurlijke vijand te overtroeven om beter 's lands veiligheid te verzekeren of beter nog een onmogelijk te bereiken evenwicht tot stand te brengen.

Die wedloop naar een altijd wankelend evenwicht verwijderd ons steeds van de ontspanning.

De denkbeeldige ontwapening.

De voorbereiding van de oorlog kost ongeveer, per dag, in de wereld 40 miljard Belgische frank. 50 miljoen mensen zijn erbij betrokken. De vernietigingskracht van de kleinste atoombom is duizend maal sterker dan de kernbommen die Hiroshima en Nagasaki vernield hebben. Dat alles betekent dat het stopzetten van de bewapening niets oplost omdat het gevaar van vernietiging even groot blijft. En toch gaat men voort in een escalatie die niets aan de grond van het gevaar wijzigt, maar er vooral naar streeft het snelst te kunnen ingrijpen, het vlugst te kunnen reageren.

Het zoeken naar het snelste middel

verergert nog de vrees en kan er toe brengen, bij een gebeurlijk politiek incident, een onomkeerbaar totaal vernielingsproces uit te lokken.

De rede zal de passie nooit beheersen. Nooit in de geschiedenis, is de kennis, het verstand, zo ver gedreven geweest ; nooit in de geschiedenis is men, zoals nu, tot een internationaal overleg gekomen over vrede en oorlog, en nooit is het gevaar groter geweest van een algemeen vernietigende ontploffing.

Wat kan gedaan worden ?

Zeër weinig.

En toch moet het gedaan worden. Men moet het wantrouwen remmen, de vrees verminderen. Daarom moet men de gebeurlijke vijand begrijpen, moet men de naties ervan bewust maken dat de anderen ook door de vrees gedreven zijn, dat zij ook vrede wensen.

Om de weg op te gaan van die ontspanning zijn er zoveel mogelijk contacten nodig tussen de volkeren en tussen de regeringen.

Wat de volkeren betreft : toenadering van mensen die door dezelfde discipline, hetzelfde ideaal, bezielde zijn : contacten door de grootst mogelijke gespecialiseerde toeristen : ingenieurs, advocaten, schrijvers, enz... of nog gezagsdragers op elk politiek niveau (van ministers tot gemeenteraadsleden) of anders nog aanhangers van een zelfde ideologie (socialisten, katholieken, en noem maar op...).

Wat de regeringen betreft, daden van goede wil, zoals het vernielen van bepaalde wapens ; eerst zal het ingrijpen eigenlijk symbolisch zijn, omdat men nog veel wapens kan vernietigen zonder daardoor zijn defensie in opspraak te brengen, maar stilaan zou dit toch tot daadwerkelijke stappen kunnen leiden, bevredigende daden.

Dus, ronde tafels, bijeenkomsten, informatie, het meest, het breedst mogelijk, in beperkte mate en met concrete doeleinden.

Pierre Vermeyien.

Kamerlid Devos wees op de paradoxale tegenstelling tussen het enorm tekort dat honderden miljoenen mensen lijden aan proteïnen en de structurele overschotten van de E.G. van proteïnerijk melkpoeder en calorierijke suiker. (Ibid. afl. 4 p. 236-237).

Zuid-Afrika.

Kamerlid Colla vroeg naar de toepassing van de Unoresolutie over het stopzetten van de buitenlandse investeringen in Zuid-Afrika en naar eventuele richtlijnen in dit verband verstrekt door de regering aan de banken

Aan deze resolutie is nog geen enkel gevolg gegeven door de Veiligheidsraad en bijgevolg bestaat er geen dwingende maatregel op internationaal vlak. Toch heeft de regering beslist geen enkele lening of krediet toe te staan aan de Zuidafrikaanse regering.

Een gedragskorte opgesteld door de regeringen van de 9 lidstaten van de Europese gemeenschap werd meegedeeld aan de Belgische firma's. Het is niet de gewoonte

dat aan bankinstellingen richtlijnen worden verstrekt. (Ibid. afl. 3 p. 135). In het niet-ontvangen van een niet-aangekondigde delegatie van de republiek Transkei ziet De Vlies een gemiste kans voor de uitbreiding van de overzeese expansiemarkt...

(Ibid. afl. 3 p. 158).

Rhodesië.

Welke maatregelen worden door de rege-

ring genomen om het toerisme af te remmen naar Rhodesië, een land dat in staat van oorlog verkeert? In België bestaan geen uitreisvisums, dus is er ook geen mogelijkheid om de landgenoten te waarschuwen voor de oorlogssituatie, die anderzijds toch als voldoende bekend mag worden beschouwd ten gevolge van de oorlogstoestand in Zuidelijk Afrika.

(Vraag Glinne, buiteng. zitting van de kamer 1979 afl. 3 p. 72).

WOORDEN EN DADEN

Er zijn van die kleine berichtjes die, zonder enig commentaar in een verloten hoekje van de kranten verschijnen, die nochtans de voorpagina's zouden dienen te halen omdat ze zo veelzeggend zijn. Ze verdienen deze plaats omdat ze ons eigenlijk een beter inzicht kunnen geven op diegene die mooie woorden weten te zeggen over mensenrechten, vrijheid, democratie, solidariteit en zo meer maar met hun daden aantonen dat ze op een ander paard wedden.

Wat werd er tot heden niet gezegd over de militaire diktatuur in Chili. De statistieken van de Chileense Staatsbank gepubliceerd op 2 mei j.l. leren ons dat sinds de Staatsgreep in september 1973 door de Wereldbank voor ontwikkeling en de Interamerikaanse Bank, beiden onder controle van de V.S., aan Pinochet leningen werden toegestaan voor een bedrag van 428,34 miljoen frank. Tijdens dezelfde periode werden door het Amerikaans agentschap voor internationale ontwikkeling leningen toegestaan voor een bedrag van 89 miljoen dollar.

Weet u het nog hoe dezelfde organisaties destijds voor de regering Afende de kraan toedraaiden?

Een ander sprekend voorbeeld is de lening van 2 miljard frank die enkele dagen geleden door het Internationaal Monetair Fonds werd toegestaan aan de Samozadiktatuur in Nicaragua. Intussen verklaarde de woordvoerder van President Carter nog maar een, dat deze het geweld in Nicaragua beureut en de V.S. blijft ijveren voor een wederzame en politieke oplossing. Het I.M.F. voegde er aan toe dat „zij met deze operatie aantoont dat zij vasthoudt aan haar gedragslijn alleen rekening te houden met technische overwegingen en economische factoren“. Tenoverstaan van het Chili van Afende bleek men er wel een andere houding op na te houden.

Dat senator E. Kennedy en 42 kongresleden President Carter verzocht hebben het krediet aan Nicaragua te blokkeren toont aan dat er toch nog mensen zijn die de zaken anders bekijken.

WIE DRIJFT DE PETROLEUMPRIJZEN DE HOOGTE IN ?

De stijging van de petroleum-prijzen en de Arabieren zijn het alibi geworden waarachter regeringen en informatiemedia zich wegstecken om al de huidige economische moeilijkheden en de crisis uit te leggen.

Uit de gegevens die we in een artikel van Le Monde van 28 april 1979 vonden blijkt wel dat de schulden ergens anders dienen gezocht te worden.

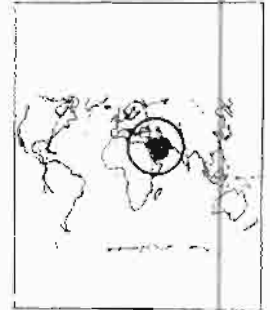
De grote petroleummaatschappijen blijken namelijk niet vreemd te zijn aan de prijsverhogingen die tijdens de laatste tijd schering en inslag zijn.

Tijdens het eerste trimester van 1979 bereikten de winsten van EXXON (ESSO) het miljard dollar, wat ten overstaan van dezelfde periode van vorig jaar een stijging betekent van 37,4 procent.

GULF OIL deed het nog beter gezien deze haar winsten zag stijgen met 81 procent. Voor California Oil bedroeg de verhoging 43 procent en TEXACO OIL bereikte niet minder dan 81 procent.

Uit deze enkele gegevens blijkt, dat, integenstelling met wat men de openbare opinie wil doen geloven, het de multinationale ondernemingen zijn die aan de basis liggen van de huidige warboel.

Hierover zwijgen de regeringen. Is het ook niet omdat in hun midden mensen zitten die belangen hebben in de petroleum-trusts?

„VREDE“ IN HET MIDDEN-OOSTEN ?

Sinds voor kort is er, met veel publiciteit, een vredesverdrag getekend in het Midden-Oosten. Twee landen die dertig jaar lang in oorlog met elkaar geleefd hebben gaan nu vreedzaam naast elkaar leven, beweert men. Voor het eerst sinds zijn schepping zou Israël vrede met een van zijn buren kennen. De andere Arabische landen - op enkele betekenisvolle uitzonderingen na - verwerpen echter, in min of meer strenge bewoordingen, dit verdrag. Hoe komt dat ?

De Palestijnen

De verklaring voor deze verwerping is zeer eenvoudig. De kern van het hele probleem, namelijk de erkenning van de rechten van het Palestijnse volk, is nauwelijks aangeraakt en dan nog op een wijze die niets goeds voorspelt !

Hoe dikwijls zal men nog moeten herhalen dat, zolang de Palestijnen niet erkend en hun rechten niet eerbiedigd worden, er geen echte en duurzame vrede in het gebied zal zijn.

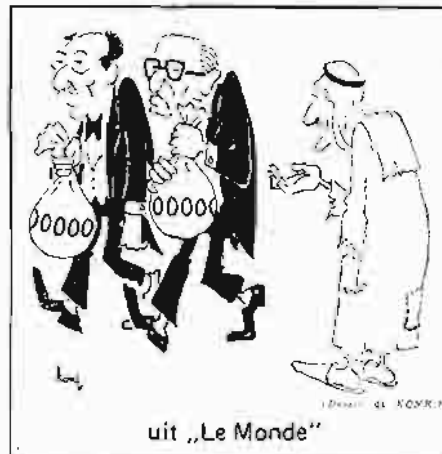
Dat dit met de huidige overeenkomst niet het geval is, is duidelijk op het eerste zicht. Het soort autonomie waarvan sprake is in de tekst, en de interpretatie die er nu al aan gegeven wordt door de Israëli, laat geen twijfel bestaan. Het feit trouwens, dat de Israëli niet alleen weigeren de bestaande kolonies op de Westelijke Jordaanoever op te geven maar er integendeel nog nieuwe oprichten geeft duidelijk de richting aan.

Indien Sadat zo hardnekkig onderhandelingen over de bezette gebieden wou koppelen aan het vredesverdrag dan was dit niets anders dan een poging zijn afzonderlijke vrede te camoufleren als een breder akkoord. Het spel was echter zo doorzichtig dat niemand erin is gelopen.

Egypte

Men kan zich trouwens afvragen wat de Egyptische president ertoe heeft aangezet om dit soort verdrag te ondertekenen. Iedereen kent ondertussen Sadat genoeg om niet te geloven dat hij al van kinds-

been af twee witte vleugeltjes had en met een olijftakje in zijn mond tussen de pyramiden fladderde. Het zijn duidelijk een aantal factoren die niets met zijn persoonlijke constitutie te maken hebben die hem voortdreven. Was het wegens territoriale voordelen ? Die zijn alleszins niet bitter groot. Na drie jaar zal de Sinaï ontrend zijn, maar troepen zullen er in zgn. veiligheidszones blijven patrouilleren (zie de bijgevoegde kaart). Over de rest zal later onderhandeld worden.

uit „Le Monde“

Is het dan omdat hij gunstiger, of nog maar even gunstige bepalingen kon verkrijgen als de Israëli ? Ook niet, vermits Israël er duidelijk meer voordeel uit haalt : de vrije doorvaart door het Suez-kanaal (van zeer groot economisch belang), na zoveel jaren eindelijk het opengaan van

de Arabische markt voor Israëliische producten (de eerste contracten zijn al getekend) en tenslotte een Amerikaanse garantie voor het op peil blijven van de olieleveringen tijdens de overgangperiode (later zal Egypte olie leveren aan Israël). Waar het voor Sadat in de eerste plaats om ging was het redden van zijn positie in Egypte. Het is al lang geen geheim meer dat het bijzonder slecht gesteld is met de Egyptische economie. Zij wordt recht gehouden door buitenlandse (vooral Arabische, maar meer en meer U.S.) steun. De sociale toestand is er, als gevolg van de meest achterlijke-liberale aanpak van de economie, zeer gespannen. Herhaalde malen zijn onlusten losgebroken. De ontevreden Egyptenaren hebben hierbij de keuze tussen een linkse oppositie en uiterst rechtse reaktionaire religieuze organisaties zoals de befaamde Muslim Broeders.

Om in het zadel te blijven heeft Sadat geen andere oplossing dan „naar voren te vluchten“. Dit was de concrete aanleiding voor het spectaculaire oversteken van het Suez kanaal door het Egyptisch leger in 1973, voor het ondertekenen van Camp David (denken we maar aan de roem van de Nobel prijs, zeer terecht toegekend voor een explosief akkoord) en nu weer voor het vredesverdrag. Telkens weer moet de tanende geloofwaardigheid van het regime nieuwe kracht ingeblazen worden door dergelijke „grote acties“, die de leidende rol van Egypte in de Arabische wereld moeten onderstrepen en daardoor de Egyptenaren hun lege maag en de schrijnende sociale tegenstellingen moe-
tan vergeten.

Die acties hebben trouwens terzelftijd een ander doel : geld binnen te halen. Zo zal het verdrag tussen Egypte en Israël aan de U.S., voor de militaire hulp alleen,

4.500 miljoen dollar kosten (voor beide partijen, die er dus allebei munt uit slaan). De isolatie waarin Sadat zich stelt t.o.v. de Arabische wereld, door het afsluiten van het verdrag wordt dan ook weer gebruikt om nog meer geld te krijgen. Zo maakt Sadat zich, wilens en wetens, volledig afhankelijk van de U.S. Daarom stelt hij zich ook, tegen alles en allen, als een zo onvoorwaardelijk vriend op van de U.S. Denken we maar aan de ontvangst van de Sjah in Kaïro en de voorgestelde unie met Soedan. Is het de bedoeling van de Egyptische president de „leegte“ door Iran achtergelaten, op te vullen? In ieder geval is hij goed op weg, vooral sinds de relaties tussen Washington en Saoedi-Arabië iets verkoeld zijn.

Saoedi-Arabië

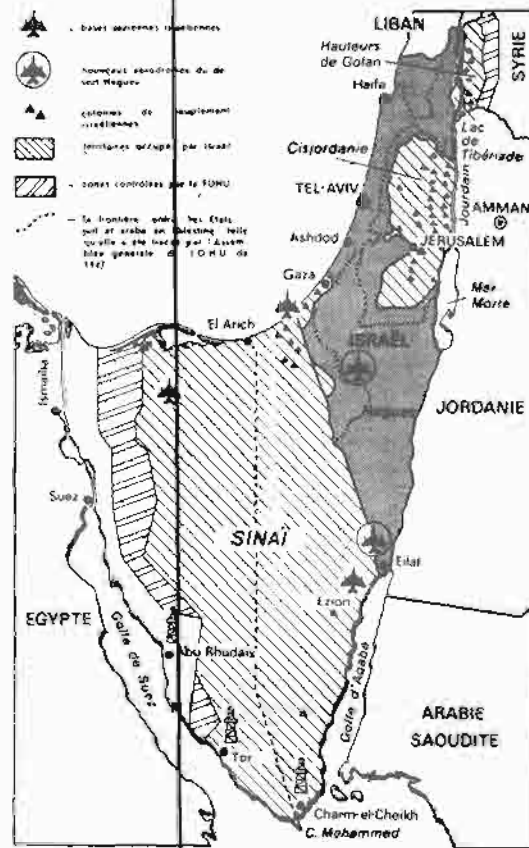
Riad is zich inderdaad, tot grote zorg van de U.S. onafhankelijker gaan opstellen. De Saoedi's vinden immers dat de Amerikanen hen wat te veel zijn gaan beschouwen als onderhorigen. De laatste tijd hadden zij zich nochtans niet onbetuigd gelaten t.o.v. Washington: ze hadden ervoor gezorgd dat de dollar als basismunt bleef gelden in de OPEC, ze hadden de Arabische oppositie t.o.v. Sadat wat gematigd, ze hadden hun olieproductie opgedreven om het verlies aan Iraanse olie te compenseren en tenslotte hadden ze de oliepijpen gedurende achttien maanden stabiel gehouden. De zeer hevige reactie van de U.S., toen de prijzen dan toch, na 18 maand, begonnen te stijgen, werd dan ook niet in dank afgenomen.

Verder werden ook de pogingen van de U.S. om tussen te komen in het konflikt tussen Noord en Zuid-Jemen niet geprecieerd.

Erger nog was voor de Saoedi's de vaststelling dat Uncle Sam duidelijk zijn onmacht (of onwil?) bewees om ouwe getrouwen te steunen. Eerst Taiwan en dan Iran werden afgeschreven, een veeg teken voor Riad, vooral wanneer het laatste geval zich juist voor hun deur afspeelde. De Saoedische reactie bleek uit het feit dat Fahd zijn reis naar de U.S. uitstelde, dat de banden met Frankrijk nauwer aangehaald werden, en vooral dat, langs Koeweit en Roemenië om, contacten werden gelegd met de Sovjetunie.

Perspektieven?

Voor Carter is deze situatie niet erg beemoedigend. Zijn eerste doel is natuurlijk het gebied te „pacificeren“ omdat het de voor zijn land onontbeerlijke energiereserves bevat (en het incident van Harrisburg beklemtont dit des te meer). Wat hij echter met veel druk en nog meer geld

Deze kaart werd opgesteld aan de hand van inlichtingen verschaft door het Amerikaanse magazine **Newsweek**. Ze toont overduidelijk aan dat ondanks het egypto-israëliësch „vredes“ verdrag, „de volledige soevereiniteit“ van Egypte over het schiereiland Sinai er niet zal komen. Wanneer, tussen hier en 3 jaar, de Israëliëse troepen uit de Sinai zullen teruggetrokken zijn, zal dit gebied in drie zones onderverdeeld worden. Egypte zal een divisie in de eerste, en 4 bataljons grenswachters in de tweede zone mogen installeren, terwijl het grootste deel (ongeveer tussen de lijn El Arish-kaap Mohammed en de Israëliëse grens) volledig gedomineerd zal worden. Er wordt voorgesteld om daar troepen van de UNO-vredesmacht te leggen, of, indien de de Veiligheidsraad daar tegen gekant zou zijn, internationale troepen onder leiding van de Verenigde Staten.

Van Israëliëse zijde, zullen er langs de grens op een smalle strook een beperkt aantal contingenten gelegerd zijn.

Israël zal, 2 maanden na de ratificatie van het verdrag, de stad El Arish aan Egypte teruggeven, 5 maand later de petroleumuitbatingen van El Tor en vervolgens, na 2 maand, zal het Israëliëse leger zich moeten terugtrekken op de lijn El Arish-kaap Mohammed. Men vermoedt dat 1 maand na de ratificatie (die op 25 april j. viel) de besprekingen zullen beginnen over de „autonomie van de bevolking“ van Cisjordanie en de Gaza-strook. Het plan van de auteurs van het verdrag bestaat erin doorheen die autonomie de bezetting en de kolonisatie van deze gebieden door Israël te legaliseren. Geen woord over de Golan-hoogte.

Amerikaanse spionagevliegtuigen zullen de toepassing van de militaire clausules van het verdrag „controleren“. Volgens de Amerikaanse pers, zal de tussenkoninkst van Washington waarschijnlijk beloofd worden dat de toelating de zeebasissen van Haifa en Ashdod (Israël) en Charm-el-Cheikh te gebruiken, samen met 2 vliegtuigbasissen in Israël en de luchtbasis van Ezion in de Sinai.

Kaart-legende

- Israëliëse luchtbasis.
- Nieuwe luchtbasisen in de Negeuwwoestijn.
- Israëliëse bevolkingkolonies.
- Door Israël bezette gebieden.
- Door de UNO-vredesmacht gecontroleerde gebieden.
- Grens tussen de Joodse, Arabische en Palestijnse staten, zoals ze getrokken werden door de UNO-vergadering van 1947.

heeft afgekocht is een manke overeenkomst waarbij de voornaamste belanghebbende helemaal niet betrokken is en waardoor het Arabische kamp verdeeld wordt. Het geheel schept nieuwe spanningen in het gebied, een goede barometer hiervoor is de situatie in Libanon die ontegensprekelijk weer zeer gevaarlijk wordt. De geschiedenis leert trouwens ook dat regimes zoals dat van Sadat wel een tijdje kunnen leven dankzij buitenlandse steun maar uiteindelijk zal de si-

tuatione ook daar keren, voornamelijk dankzij de bijna unanieme oppositie van de andere Arabische landen. Hoe de Amerikanen dan zullen reageren valt natuurlijk nu niet te preciseren, wel kan gesteld worden dat enige ongerustheid niet overdreven is.

Ondertussen moeten we ook vaststellen dat de zionisten in hun verlangen om de „pax americana“ verder te drijven, weer een grootscheepse campagne begonnen zijn om de vertegenwoordiger van het

Palestijnse volk, de PLO, te diskrediteren, met alle mogelijke middelen. Wat tegelijkertijd ook een impliciete erkenning is van het feit dat ze de Palestijnen niet meer kunnen negeren zoals in het verleden maar dat ze er terdege rekening mee moeten houden. En deze verworvenheid is slechts een eerste stap op de weg die naar vrede zal leiden, geen schijnoplossing zoals nu maar een rechtvaardige vrede voor alle volkeren van het gebied.

M.T.

VRIJHEID VOOR SABATA

Yaroslav Sabata, woordvoerder van het „Charter 77“ in Tsjechoslovakije, zit sinds oktober een gevangenisstraf uit van negen maanden voor „belediging van een vertegenwoordiger van de autoriteiten“. In 1972 werd hij reeds veroordeeld tot zes jaar gevangenis onder de beschuldiging van „subversieve propaganda“. Hem werd o.m. verweren traktaten uitgedeeld te hebben waarin de bevolking opgeroepen werd zich te onthouden bij de verkiezingen.

Vrij gelaten in 1976 na 17 maanden en 20 dagen werd hij opnieuw aangehouden in oktober 1978 op het ogenblik dat hij zich naar een ontmoeting begaf tussen leden van het Charter 77 en afgevaardigden van de KOR (een Pools komitee) aan de grens tussen Polen en Tsjechoslovakije.

Voor belediging aan een politieambte-

naar liep hij een nieuwe veroordeling op van vier maand.

Op 10 mei j.l. kwam Sabata opnieuw voor zijn rechters.

Deze verbraken de opschorting van de voorwaardelijke vrijlating in 1976 en veroordeelden Sabata tot het uitzitten van de vroeger opgelopen straf.

Yaroslav Sabata zal nu de achttien maanden uitgestelde gevangenisstraf moeten uitdoen en opgesloten blijven tot eind januari 1981.

Het ligt voor de hand dat een dergelijke uitspraak onaanvaardbaar is.

Vrede vzw heeft een schrijven gericht aan de Tsjechische vredesbeweging met het verzoek tussen te komen bij de overheid te Praag voor de invrijstelling van Sabata.

VAN IRAN NAAR TURKIJE

President Carter schijnt weinig lessen getrokken te hebben uit de nederlaag van zijn vriend de Sjah van Iran. Denkend dat met dollars alles, maar ook alles kan gekocht worden komt hij aan het Kongres een supplementaire steun van 100 miljoen dollar aan Turkije voor te stellen. Hieraan zou door het Witte Huis nog een gift van 50 miljoen dollar aan militair materiaal toegevoegd worden.

Zoals overeengekomen tijdens de topconferentie te Guadeloupe, begin januari j.l., zullen naast de Verenigde Staten ook Frankrijk, Groot-Brittannië en de Duitse Bondsrepubliek een gemeenschappelijk fonds uitbouwen voor bijkomende hulp aan Turkije. De sociaal democratische Duitse Kanselier Schmidt werd aangeduid als verantwoordelijke voor de coördinatie van dit project.

Turkije ontving dit jaar van de V.S. reeds een bedrag van 225 miljoen dollar waarvan 175 miljoen onder de vorm van militaire kredieten. Het Witte Huis voorziet voor 1980 in totaal een hulp van 300 miljoen dollar, hoger genoemde supplementaire steun niet meegerekend. Of deze geldstroom zal volstaan om een democratische omwenteling in Turkije te verhinderen is een andere vraag.

DE EEG EN DE DERDE WERELD

Vaoreerst wil ik hier, vooraleer de relaties tussen de EEG en de Derde Wereld uiteen te zetten, even duidelijk stellen dat ik n.a.v. de zgn. Europese verkiezingen niet kan akkoord gaan met de naam „Europa“ die te pas en te onpas wordt gebruikt voor slechts negen landen die tot een bepaald economisch, militair en politiek systeem behoren, alsof dit het enig en waarachtig systeem in Europa is. Alsof het kapitalisme heerst van de Atlantische Oceaan tot de Oeral. Vandaag de dag is

Ongelijke machtsverhoudingen.

De ontwikkelingssamenwerking van de EEG ontstond niet als antwoord op specifieke behoeften van om hulp verzoekende landen, maar vanuit een innerlijke behoefte in de gevende landen. Ontwikkelingshulp geeft uitdrukking aan een *machtsverhouding tussen partijen van ongelijke kracht*. Het is een gehumaniseerde vorm van machtspolitiek. Zoals de Marshallhulp van de V.S. aan West-Europa na W.O. II een schoolvoorbeeld van machtspolitiek en ideologische invloedssfeer was (waarvan de NAVO nog altijd een uitvloeisel van afhankelijkheid is), zo is de ontwikkelingshulp van het welvarender wordend West-Europa in de zestiger jaren een toonbeeld van imperialistische politiek t.o.v. de Derde Wereldlanden.

Dit steunde op het onbegrensd vertrouwen dat wij, West-Europeanen, over alle mogelijkheden zouden beschikken om de wereld te veranderen (samen met de V.S.) en hem te domineren, ondanks het feit dat dekolonisatie blijkbaar politieke noodzaak was geworden. Als alternatief hadden politici en managers een nieuwe slogan gevonden : ontwikkelingssamenwerking ! De solidariteit werd gepredikt door met de rechterhand te geven en met de linker terug te nemen. Maar de kloof tussen rijk en arm werd nog groter (cfr. bijgevoegde statistieken). De dekolonisatie hield niet in dat de koloniale mogendheid tegenlijk met overdracht van soevereiniteit eveneens bereidheid toonden de *internationale arbeidsverdeling* te herzien. Door het *kultuur-historisch aspekt* van de ontwikkelingslanden te veronachtzamen, gingen de westerse ekonomen voorbij aan de reële problemen : de jonge staten werden nog grotere grondstoffenleveranciers van het westen in het algemeen en de EEG in het bijzonder.

De *historische analyse* leert dat het ontbreken van een maatschappelijke dynamiek in de Derde Wereldlanden niet als een „natuurlijk gegeven“ mag opgevat worden, maar het *gevolg is van kulturele stagnatie en maatschappelijke ontwrichting veroorzaakt door de staat van koloniale afhankelijkheid* ! Enerzijds verloren aanwezige sociale waarden en patronen hun zin, anderzijds had akkulturatie - kulturele veranderingen als gevolg van contact tussen de autochtone en de westerse beschaving - plaats in een sfeer van *dwang en ongelijkheid*.

Enerzijds verloren aanwezige sociale waarden en patronen hun zin, anderzijds had akkulturatie - kulturele veranderingen als gevolg van contact tussen de autochtone en de westerse beschaving - plaats in een sfeer van *dwang en ongelijkheid*.

Enerzijds verloren aanwezige sociale waarden en patronen hun zin, anderzijds had akkulturatie - kulturele veranderingen als gevolg van contact tussen de autochtone en de westerse beschaving - plaats in een sfeer van *dwang en ongelijkheid*.

EEG-associaties.

Deze ongelijkheid zal steevast overeind blijven in al de samenwerkingsverdragen die de EEG gaat afsluiten ; nl. de eerste *associatie met de GASM-landen* (Geassocieerde Afrikaanse Staten en Madagascar), de *twee Yaoundé-verdragen* en de *Konventie van Lomé*. De spil in al deze overeenkomsten is het Europees Ontwikkelingsfonds (EOF) dat projecten van industriële, agrarische en sociale aard financiert in de

Europa nog altijd verdeeld in twee „kampen“ en deze verdeling wordt in leven gehouden omdat men ons probeert tegen elkaar op te zetten. Daarom spreek ik niet over Europa en de Derde Wereld, maar over de EEG en de Derde Wereld, met de nadruk op de tweede E, want *ekonomisch* is deze gemeenschap nog altijd. Een ekonomie ten dienste van de rijken dan, zo ook op het vlak van de ontwikkelingssamenwerking.

medeonderrukende ontwikkelingslanden, zgn. *investeringshulp*. Op het vlak van het *handelsverkeer* werden douanerechten verlaagd en een aantal kwantitatieve beperkingen opgeheven. Het resultaat : de aangesloten Derde Wereldlanden gaan nog meer grondstoffen naar de EEG exporteren en worden nog afhankelijker. De konventie van Lomé voegt daar alleen een groep landen aan toe, er komt een *suikerregeling* en een *stabexfonds* wordt opgericht om een beperkt aantal exportopbrengsten te stabiliseren (zie ook Vrede nr. 176 - oktober 1978 : nieuwe onderhandelingen tussen de EEG en een groep Derde Wereldlanden). De kritiek op de Lomé-overeenkomst blijft echter even fundamenteel en structureel. Er zijn niet alleen een aantal technische fouten (die bij Lomé-II misschien voorkomen worden) maar de ganse konventie dient ter discussie gesteld. Ze is ten voordele van de EEG ! Tenslotte is de EEG opgezet als een belangenorganisatie die puur eigenbelang nastreeft.

Voor veel Westeuropese politici en ondernemers geldt Lomé als een stokpaardje om hun bereidwilligheid duidelijk te maken bij de oplossing van het ontwikkelingsvraagstuk. Men zegt dan : „Meer dan voorheen kunnen een aantal ontwikkelingslanden rekenen op stabiele inkomsten voor hun produkten (vooral dankzij stabex en de suikerregeling) en worden zij bij de ontwikkeling van hun

land financieel gesteund (door het EOF)”. Maar zijn de wezenlijke verhoudingen aangetast? De banden zoals die er vroeger waren tussen moederland en kolonie zijn uit de tijd; in de plaats daarvan is het *neo-kolonialisme* gekomen: de ontwikkelingslanden worden leeggehaald en zijn zelf weer afzetgebied voor de in de rijke landen vervaardigde eindprodukten en met grote kans op hoge winsten kunnen de *transnationale ondernemingen* in de arme landen investeren.

De Lomé-konventie.

Daar doet Lomé geen afbreuk aan. Het beste dat daarvan gezegd kan worden is dat het een ambivalent karakter heeft. Voor het zeker stellen van haar economische invloed, komt de EEG in zekere mate tegemoet aan de eisen van een beperkt aantal ontwikkelingslanden, waardoor enige steun verleend wordt aan nieuwe evoluties in de ACP-landen, te wijten b.v. aan stabielere inkomsten. Doch een verdere tegemoetkoming aan de gerechtvaardigde eisen van die groep landen, kan niets anders betekenen dan een reorganisatie van de eigen Westeuropese economie en dat zal een gevoelige klap betekenen. Vanuit EEG-standpunt wordt Lomé dus zo'n beetje gezien als het *maximum haalbare*. Daarbij vergeet men echter dat het aandeel van de ACP-produkten als import van de EEG rond 8 pct. schommelt, terwijl omgekeerd ongeveer de helft van de exporten van de ACP-landen naar de EEG gaat. Waarmee wordt aangegeven dat het Verdrag van Lomé veel ingrijpender is voor de medeondertekende ontwikkelingslanden, en dat derhalve concessies op handelsgebied de EEG minder pijn zullen doen dan het ACP-blok.

Wil er werkelijk *struktureel* iets veranderen aan de ontwikkelingsproblematiek dan zal de EEG concessies moeten doen! Het ziet er echter niet naar uit dat dit in het verschiet ligt, zelfs niet na de het zo pas overeengekomen minimaal akkoord rond het gemeenschappelijk grondstoffenfonds. Want, zoals de EEG pronkt met Lomé, zo laat ze haar ander gezicht zien op b.v. UNCTAD, waar het met name de westerse blokken V.S. en EEG waren, die elke wezenlijke doorbraak naar een nieuwe internationale orde uwarboonden. De komende UNCTAD V-konferentie te Manilla voorspelt ook al niet veel goeds. Hoe dan ook, Lomé is een politieke realiteit, en de onderhandelingen voor het tweede Lomé-Verdrag zijn aan de gang. Over en weer worden eisen en verlangens op tafel gelegd. Om een voorbeeld te geven: op het gebied van de industriële samenwerking verlangt de EEG een betere

bescherming van haar investeringen in de ACP-landen (uiteraard, wie had anders verwacht?); deze laatste groep landen wil o.a. het oprichten van organen die de technologie-overdracht beter regelen als ook het overbrengen van arbeidsintensieve bedrijfstakken naar de ACP-landen, een verregaande strukturele eis. De EEG heeft de kwestie van de mensenrechten eveneens te berde gebracht, maar dat haar houding daar hypokriet in is is reeds lang geweten als men b.v. even terugdenkt aan de door haar gevoerde koloniale oorlogen, die op vaak beestachtige wijze huishielden in de Afrikaanse landen.

Emancipatie en selfreliance.

Teruggrijpend naar de hier reeds geciteerde kultuur-historische analyse, zien veel Derde Wereldlanden in het opnieuw vinden van een eigen sociale en kulturele identiteit de fundamentele voorwaarde voor het herstel van hun eigen maatschappelijke dynamiek. Het in de Derde Wereld te stimuleren proces is van een andere aard dan wat in het westen onder „ontwikkeling” wordt verstaan (zie Vrede van maart 1979: visie op ontwikkeling en ontwikkelingssamenwerking). In de Derde Wereld gaat het om een proces van *emancipatie*. Wat men vooral nastreeft is *gelijkwaardigheid en gelijkgerechtigheid* met de westerse industrielanden en de socialistische wereld. Het gaat er in de Derde

Wereld echter niet om dat men de „verworvenheden” van de westerse civilisatie wil hebben.

Daarmee is niet gezegd dat in de Derde Wereld geen verlangen bestaat naar grotere welvaart en betere levensvoorwaarden. Dat verlangen bestaat, maar het beantwoordt veelal aan *andere dan westerse maatstaven* en is in wezen een verlangen om bevrijd te worden van hun minderwaardigheidscomplex. Dit is maar te bereiken door uit te gaan van de idee van *self-reliance*.

Op *lokaal vlak* betekent dit de actieve deelname van ieder burger en van iedere bevolkingsgroep aan de eigen ontwikkeling. Het betekent waardering voor ieders bijdrage, en zelfvertrouwen in de eigen mogelijkheden. Het betekent afzien van een buitenuit opgedrongen ontwikkelingsmodel, het eerbiedigen van kulturele eigenheid en zelfbestemming.

Op *nationaal vlak* betekent dit het participeren van de burger aan het bestuur, en de uitbouw van een nationale economie in functie van het welzijn van elke bevolkingsgroep en persoon.

Op *internationaal gebied* houdt dit de vrijheid voor elk land in om zijn eigen ontwikkeling te bepalen, zonder dat dit echter als alibi mag dienen om internationaal aangegane verplichtingen te ontlopen.

Op *regionaal vlak* veronderstelt self-reliance

ce de mogelijkheid om eigen structuren van samenwerking tussen landen van eenzelfde regio tot stand te brengen (b.v. de Afrikaanse Associatie).

N.I.E.O., plattelands economie en industrialisering.

Dit alles veronderstelt een herverdeling van het wereldinkomen tussen rijke en arme landen en een herverdeling in die landen zelf. In politieke realiteit vertaald, verwijst men in dit geval steeds naar de *Nieuwe Internationale Economische Orde*. Deze eis van de Derde Wereld om tot herverdeling te komen tussen de landen vond enigszins weerklank na de energiekrisis van 1973-74. Over herverdeling in de landen zelf, dus ook bij ons, wordt niet gesproken. En dit is dan ook de grootste kritiek op N.I.E.O.: ze zal (misschien) een herverdeling meebrengen van de economische macht van de Eerste Wereld naar de *altes van de Derde Wereld*. Zelfbewuste volkeren in de Derde Wereld hebben dit reeds lang ingezien en zijn hun eigen weg gegaan: Cuba, Vietnam, Tanzania, Angola, Mozambique, Guinee-Bissau... De weg naar self-reliance! Als alternatief op het EEG-ontwikkelingsbeleid wordt er verder ook gegoocheld met woorden als *plattelands economie*. In „Vrede“ werden hiertegen reeds een aantal bemerkningen gemaakt, wat niet uitsluit dat in de uitbouw van een plattelands economie voor de Derde Wereld een pak voordelen kunnen zitten. Met plattelands economie wordt geenszins en niet uitsluitend bedoeld „terug naar de landbouw“. Het vertrekpunt van de sociale, economische en politieke ontwikkeling van de massale plattelandsbevolking in de Derde Wereld op basis van self-reliance ligt in de bevrediging van hun *basisbehoeften*: voeding, kleding, huisvesting, arbeid, opvoeding (vorming), zelfstandigheid en zelfbestemming op politiek, economisch, sociaal en cultureel vlak. Daar de bevolking voor meer dan 80 pct. op het platteland woont, moet de aandacht in de eerste plaats daar naar toe gaan. Rond landbouwcoöperaties kunnen kleinschalige industrieën ontstaan voor meststoffen, insecticides, wateraanvoer, aangepaste opslagplaatsen, woningbouw. De dorpen kunnen voor scholen, kleine gezondheidscentra... zorgen. De industriële revolutie is bij ons ook voor een deel uit de verbeterde technieken van de landbouw en aanverwante takken gekomen; het andere deel heeft met het kolonialisme te maken. Doch de Derde Wereld moet dit alles vanuit zijn eigen mogelijkheden en geplogenheden beschouwen.

In ieder geval vragen de ACP-landen aan de EEG om haar landbouwbeleid af te stemmen op de plattelands economieën van de ontwikkelingslanden, nl. door het openstellen van de EEG-markt voor landbouwprodukten, voor zover produktie en uitvoer ervan geen belemmering zijn voor de voedselvoorziening in de Derde Wereld zelf. Uit deze politiek moet een afremming van de landvlucht voortvloeien en een tegengaan van de vorming van krottenwijken rond de grootsteden. Nochtans wordt van de EEG ook gevraagd bepaalde van haar *industriële activiteiten* over te hevelen om voldoende meerwaarde te scheppen, zonder de EEG-markt echter open te stellen voor goedkope produkten op basis van sociale dumping in de ontwikkelingslanden, d.w.z. beneden de normen van het Internationaal Arbeidsbureau.

Handel, hulp en klassenstrijd.

Wat de *internationale handel* betreft, wordt de uitbreiding gevraagd van de handelsvoorwaarden toegekend aan de ACP-landen tot al de armste landen, evenals de uitbreiding van stabex tot al hun grondstoffen. Daarbij komt de deelname van de Derde Wereld aan het zeevervoer en verzekeringswazen. De *hulpverlening van de EEG* tenslotte moet nu eindelijk eens op 0,7 pct. B.N.P. gebracht worden, de armste landen moeten meer zachte leningen en giften ontvangen en hun schulden dienen kwijtgescholden en last but not least, een ruimer medezeggenschap in de beslissingsmacht van het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank.

Als aan dit alles tegemoet gekomen wordt zal de EEG geloofwaardiger overkomen bij de ontwikkelingslanden. Sinds jaar en dag betogen zij reeds dat hun armoede en onderontwikkeling een gevolg zijn van de uitbuiting door de „helpende“ landen. Van ontwikkelingshulp zou nooit sprake zijn geweest, was het niet dat de westerse industrielanden de internationale economische orde beheersten en beheersen en het recht daartoe ontleen aan het vermeende superiорiteitsgevoel van de westerse beschaving.

Een morele rechtvaardiging van deze orde wordt gezien in een veronderstelde belangenharmonie binnen die orde tussen arme en rijke landen. „Het is een kwestie van wederzijds belang“ zegt men en terzelfdertijd denkt men in termen van eigenbelang en ongelijkheid. Daardoor zijn akkulturatieproblemen b.v. aangezien voor „ontwikkelingsproblemen“ (met als antwoord daarop: modernisering!). De slotkonklusie ligt in het voorgaande

besloten. Ruimte voor zinnvolle hulp die de naam ontwikkelingshulp en -samenwerking verdient, zal maar ontstaan naarmate een werkelijke *belangenharmonie op basis van gelijkheid tussen arme en rijke landen* tot stand wordt gebracht. In een kapitalistische maatschappij kan dit niet. Met de EEG kan dit al evenmin, gezien dit er een uitvloeisel van is.

Met een Verenigd Europa van de Atlantische Oceaan tot de Oeral op een werkelijk socialistische basis (een *basissocialisme* dus) kan dit wel. Daar zal nog een harde strijd voor nodig zijn, een *klassenstrijd*! Arm tegen rijk, basis tegen top, in de Derde Wereld en hier!

Paul Keymeulen.

Bronnen:

- De betekenis van de ontwikkelingshulp voor de minder ontwikkelde landen. Dr. W.G. Zeylstra. 1975. Statistische Berichten.
- Het verdrag van Lomé, een kritisch rapport, CEVNO, Alkmaar, 1978.
- De EEG en de Derde Wereld, Uitgave EEG, Den Haag, 1978.
- Manifest inzake het Europees Ontwikkelingsbeleid, NCOS, 1979.
- De N.I.E.O., J. Galtung, DW-dokumentatie, 15.11.76.

MEER KANKERGEVALLEN IN DE NABIJHEID VAN FABRIEKEN WAAR KERNWAPENS GEFABRICEERD WORDEN.

Uit een officiële studie onder leiding van Prof. C. Johnson van het district Jefferson blijkt dat het aantal kankergevallen bij de 595.226 personen die westwaarts wonen van het bedrijf (Rocky flats), op 25 km van Denver, (Colorado) waar kernwapens worden vervaardigd, aanzienlijk hoger ligt dan bij de 423.866 inwoners van de stad Denver zelf.

Deze laatste stad ligt dicht bij de fabriek maar wordt niet door de winden (die plutoniumstoffen meevoeren) getroffen. In een rayon van een twintigtal kilometer ten westen van genoemde fabriek ligt het aantal kankergevallen bij de mannen 24 procent en bij de vrouwen met 10 procent hoger dan in het oostelijk gedeelte.

ENKELE BELANGRIJKE DATA

25-03-1957 Ondertekening van het verdrag van Rome, waarbij de Europese Economische Gemeenschap en Euratom werden gesticht, die op 1 januari 1958 in werking traden. De zes landen die het verdrag tekenden, besloten dat de toen met hen verbonden overzeese gebieden bij de ontwikkeling van de Gemeenschap zouden worden betrokken en met name zouden profiteren van een Europees Ontwikkelingsfonds (EDF).

20-07-1963 Ondertekening in Jabende van het tweede associatieverdrag tussen de Gemeenschap en achtien landen (de GASM-staten) voor een periode van vijf jaar.

24-09-1969 Ondertekening van het verdrag van Arusha tussen de Gemeenschap en drie Oostafrikaanse landen.

01-07-1971 Het algemeen preferentiestelsel van de Gemeenschap treedt in werking.

27-07-1971 De Europese Commissie overhandigt de Raad van ministers een „memorandum voor een Gemeenschapsbeleid inzake samenwerking en ontwikkeling“.

22-01-1972 Denemarken, Ierland en het Verenigd Koninkrijk sluiten zich aan bij de Gemeenschap; protocol 22 van het toetredingsverdrag bevat speciale voorzieningen voor de ontwikkelingslanden van het Britse Gemenebest.

19-10-1972 Openingsdag van de Parijse Topconferentie, waarbij de leiders van de Gemeenschap oproepen tot „mondiale politiek van samenwerking en ontwikkeling“.

25-07-1973 Begin van de onderhandelingen tussen de Gemeenschap en de ACP-landen te Brussel (ACP = landen uit Afrika, het Caraïbisch gebied en de Pacific of Stille Oceaan).

06-03-1974 Memorandum van de Europese Commissie over een politiek van wereldwijde voedselhulp.

20-03-1974 Voorstel van de Commissie om een noodfonds van drie miljard dollar te stichten voor ontwikkelingslanden die het zwaarst zijn getroffen door de prijsverhogingen van vitale produkten.

31-07-1974 Eerste bijeenkomst in het raam van de Euro-Arabische dialoog.

05-11-1974 De Commissie publiceert het document „Ontwikkelingshulp: beeld van de toekomstige Gemeenschapsactie“.

28-02-1975 Ondertekening van het verdrag van Lomé tussen de negen EG-leden en zesenvoertig ACP-staten.

01-07-1975 Inwerkingtreding van de overeenkomst tussen de Gemeenschap en Israël.

01-04-1976 Het Lomé-Verdrag treedt in werking.

04-1976 Ondertekening van de overeenkomsten tussen de EG en Tunesië, Algerije en Marokko.

14-07-1976 De gemeenschappelijke Raad van ministers van de EG en de ACP komt voor een eerste vergadering in Brussel bijeen.

17-12-1976 Eerste financiering van projecten in Azië: India, Bangladesj en Indonesië.

18-01-1977 Ondertekening in Brussel van EG-overeenkomsten met Egypte, Jordanië en Syrië.

08-02-1977 Ondertekening in Brussel van een financieel protocol ter voltooiing van de overeenkomst van 1975 tussen de Gemeenschap en Israël.

03-05-1977 Ondertekening in Brussel van de overeenkomst tussen de EG en Libanon.

01-06-1977 In het kader van de Noord-Zuid-dialoog wordt een speciaal actieprogramma aangenomen, waarbij een miljard dollar ten goede moet komen aan de armste ontwikkelingslanden; de Gemeenschap besluit 385 miljoen dollar bij te dragen.

24-07-1978 Opening onderhandelingen voor nieuwe overeenkomst met ACP-landen (bijgenaamd Lomé II).

BELGIE HEEFT EEN SOORT PRE-BEROEPSVERBOD...

De Duitse Bondsrepubliek is bekend om zijn „beroepsverboden“. Zoals men weet betekent dit dat mensen die wat te duidelijk hun democratische inslag tot uiting brengen uit de openbare diensten worden verwijderd. In ons land schijnt men het over een ander boeg gegooid te hebben. Dit blijkt althans uit wat volgt.

Bij het mondelinge examen voor opsteller die door het Vast Wervingssecretariaat in de loop van de maand fe-

bruari werden gehouden zijn volgende vragen gesteld:

- De D.D.R. noemt zich Democratische Republiek. Is ze democratisch?*
- Waarom is het Belgisch leger aanwezig in Duitsland? Is dat een bezetting?*
- Van wie gaat de boycot uit tegen Zuid-Afrika en waarom dient deze boycot?*
- Waarom hielp de Verenigde Staten het meest West-Duitsland om er weer bovenop te komen na wereldoorlog II?*
- Waar ligt Berlijn? Is er personenver-*

keer tussen Oost en West-Berlijn mogelijk?

Het ligt er vinger dik op dat met deze vragen en de wijze waarop deze gesteld worden men duidelijk de kandidaat-opsteller politiek wil situeren. Overdrijven we wanneer we opmerken dat dit er uitziet als een soort pré-beroepsverbod? Met andere woorden een val waarin men de progressieve elementen wil doen intrappen?

BULENT ECEVIT : EEN SOCIAAL-DEMOCRAAT MET EEN ALLENDE-TRAUMA

Turkijes premier Ecevit heeft het erg moeilijk.

Toen hij begin vorig jaar aan de macht kwam, beloofde hij binnen de kortste tijd de politiek te willen democratiseren, de economie te herstructureren en de economische en militaire afhankelijkheid van het buitenland te beperken. Hij weigerde echter de enige formule die dit kon realiseren: een samengaan van alle progressieven. Die waren trouwens bij de verkiezingen mede door zijn toedoen zo goed als van de kaart geveegd. „Ik wil niet dezelfde fout begaan als Allende in Chili“, zo zei Ecevit. En dus sloot hij een verbond met enkele overgelopen poli-

Rechts wil het leger aan de macht. Het gaat sterk achteruit met de regering-Ecevit. En het ziet er niet naar uit dat hij het nog lang zal volhouden. Het uitroepen van de staat van beleg in december vorig jaar, heeft geen einde gemaakt aan de rechtse druk. Van conservatieve zijde is met de instelling van de krijgswet een belangrijke slag thuisgehaald. Onder controle van het leger zijn sindsdien immers vrijwel alle progressieve activiteiten verboden. Maar het uiteindelijke doel van de conservatieve krachten is en blijft de val van de regering-Ecevit.

Ecevits tegenstander, de vroegere premier Demirel, leider van de Gerechtigheidspartij - centrum rechts, maar met duidelijke bindingen met de fascistische -, heeft het nooit onder stoelen of banken gestoken, dat hij het als zijn belangrijkste taak beschouwt Ecevit weg te werken en de militairen aan de macht te brengen.

De huidige staat van beleg voldoet hem niet. Hij probeert nu de militairen zelf tegen Ecevit op te zetten. *Als de eerste minister de staat van beleg persoonlijk tracht te controleren, dan zal hij weldra huiten spel worden gezet. Ons vertrouwen berust niet in deze regering, ons vertrouwen berust in de strijdkrachten. Ecevit kan het roer beter aan de generaals overgeven.*

Aldus Demirel.

Ook in het parlement wordt geen poging onverlet gelaten om de regering ten val te brengen. De partij van Demirel voert in het parlement een systematische obstructiepolitiek. In één maand tijd werden door de oppositie 38 censuurmoties inge-

Grijze wolven die door de politie geïdentificeerd werden, verlaten het land en verschuilen zich op Cyprus en elders in Europa. Ze worden daarbij geholpen door de Contra-guerrilla en de Turkse strijdkrachten. Volgens een Turkse krant zouden in West-Duitsland enkele uiterst-rechtse advocaten voor een verblijfsvergunning zorgen. Daaronder Werner Beckman en Haun Volker uit Hannover.

Iedere grijze wolf die erin slaagt West-Duitsland te bereiken wordt daar eerst opgevangen door de plaatselijke Idealistenclub en vervolgens aan de juristen overgedragen. De politie van Hannover verklaarde dat in de loop van de laatste maanden 150 Turken om politiek asiel hebben verzocht.

diend. En de debatten werden telkens weer geboycot.

Toen ook dat echter uiteindelijk zijn effect scheen te missen, riepen Demirel en

tici uit de Gerechtigheidspartij, die hem in het parlement aan een meerderheid hielpen.

Ondertussen heeft zijn „realisme“ er toe geleid dat de democratie steeds verder aan banden wordt gelegd, terwijl de economische en politieke afhankelijkheid van het buitenland vandaag groter is dan ooit.

Resultaat is dat Ecevit nog slechts de keus heeft tussen een steeds verder gaande capitulatie voor de rechtse en imperialistische krachten en een machtsovername door het leger.

zijn fascistische vriend Türkes op tot een nationale opstand die de regering ten val moest brengen. Taxichauffeurs, kleine eigenaars van transportmiddelen, winkeliers e.a. werden tot de boycot aanzet. Ecevit, zo zegt Demirel, verdient het lot van Salvador Allende.

De oproep werd door de autoriteiten die de staat van beleg controleren, illegaal verklaard. Maar er is geen enkele poging ondernomen om de aanzetters tot deze regelrechte burgeroorlog te sanctioneren. Het leger neemt duidelijk een afwachtende houding aan.

De krijgswet treft vooral de linkse organisaties.

Zoals in het verleden vrijwel steeds het geval was, treft ook dit keer de krijgswet alleen de progressieve organisaties. De rechtse en zelfs de fascistische krachten worden door het leger beschermd. Tegen de paramilitaire organisatie der grijze wolven en de contra-guerrilla die door de Amerikaanse geheime dienst getraind wordt om onlusten te onderdrukken en die actief betrokken is bij de provocaties, wordt niet efficiënt opgetreden. Zij zetten hun sinistere activiteiten voort. In feite heeft de instelling van de krijgswet de positie van de contra-guerrilla zelfs nog versterkt, want een grote meerderheid van de commandanten die op de naleving van

orde en gezag moeten toezien, zijn officieren die door deze organisatie getraind zijn.

In plaats van dat hij de terreur bestrijdt, tast de krijgswet de fundamentele democratische vrijheden aan. Socialistische organisaties en marxistische publicaties zijn verboden. Op overtreding van het verbod staan strenge straffen. Daarbij wordt nog altijd gebruik gemaakt van twee artikelen uit het strafwetboek van Mussolini: de artikelen 141 en 142. Die verbieden respectievelijk de organisatie en de publicatie met als doel: „de overheersing van één klasse over andere of de omverpaving van de economische of sociale orde, van het politieke en legale systeem van het land“. Tal van linkse schrijvers, journalisten, uitgevers, kunstenaars, vakbondsleders en politici zijn er het slachtoffer van. Zo ook Ahmet TASTAN, hoofdredacteur van het tijdschrift URUN, die het programma van de Turkse Kommunistische Partij publiceerde. De aanklacht tegen hem werd nog verzaagd en hij riskeert nu de doodstraf.

Da illusie van een sociaal-democraat. Voor de afschaffing van de artikelen 141 en 142 wordt in Turkije al jaren geijverd. Ook Ecevit had de afschaffing in zijn verkiezingsprogramma opgenomen. Maar Ecevits Republikeinse Volkspartij behaalde geen meerderheid in het parlement. En Ecevit was voor de vorming van zijn regering afhankelijk van 31 „onafhankelijken“ die zich van de Gerechtigheidspartij hadden afgescheiden, en waarvan er 10 als minister in de regering werden opgenomen. Zes onder hen eisen nu de strikte toepassing van de artikelen op grond waarvan zij „linkse extremisten“ uit het staatsapparaat willen verwijderen. Nu zou Ecevit in het parlement best een meerderheid achter de afschaffing kunnen krijgen. Maar hij zoekt dat niet, omdat hij gaardoor zijn onafhankelijke steun zou verspelen. Hier ligt trouwens de kern van alle moeilijkheden waarvoor Ecevit zich gesteld ziet. Door van bij het begin iedere samenwerking met de progressieve krachten te weigeren, stond Ecevit in feite van de meet af tegen de muur. De schrik om uit te spelen als Allende in Chili, maakt hem nu tot gijzelaar van de conservatieven. Het resultaat is een steeds verder afglijden naar rechts. Van de mooie verkiezingsbeloften het politieke leven te willen democratiseren is niets terecht gekomen. Integendeel. Terwijl linkse elementen uit het staatsapparaat worden verwijderd, versterken fascistische die op alle echelons van het openbare leven functies vervullen, hun positie.

Economische en financiële noodsituatie. Ook van Ecevits andere verkiezingsbeloften: de economische herstructurering en een meer zelfstandige buitenlandse politiek, is uiteindelijk niets terecht gekomen. En ook dat is het logische gevolg van zijn weigering om met de progressieve krach-

De inmenging van de Amerikaanse Inlichtingendienst werd onlangs duidelijk in het licht gesteld op het proces tegen Sabahattin Savasman, een oud chef van de Nationale Inlichtingendienst, die tot 17 jaar werd veroordeeld, precies wegens het doorgeven van geheime inlichtingen aan de CIA en de Britse Inlichtingendienst.

In zijn verdediging, die de feiten niet ontkende, stelde de beklaagde dat hij de aanklacht gewoon ridicul vond, omdat de Nationale Inlichtingendienst nauw samenwerkte met de CIA en de Britse Inlichtingendienst. „Het doorgeven van inlichtingen aan buitenlandse diensten is de dagelijkse praktijk van de Nationale Inlichtingendienst. In de Nationale Inlichtingendienst werken 20 functionarissen van de CIA. Bovendien staat het Amerikaanse personeel van de 26 Amerikaanse bases in Turkije in voortdurend contact met 30.000 Turken en hun positie stelt hen in staat om alle inlichtingen te bekomen die ze wensen. Als ik schuldig ben, dan is de hele Nationale Inlichtingendienst schuldig“. Aldus Savasman. Waarnemers menen dat de veroordeling een afrekening is tussen verschillende fracties van de Nationale Inlichtingendienst.

ten samen te werken. Zo bleef Ecevit immers niets anders over dan in het Westen steun te gaan zoeken. Maar die krijgt hij natuurlijk niet zonder verregaande toezeggingen. Ondanks Ecevits aanvankelijke weigering, ondanks de enorme inflatie (60 pct.) en volgend op nieuwe soberheidsmaatregelen, werd de lira onder druk van het IMF praktisch toch opnieuw gedevalueerd. Toeristen en Turkse arbeiders die in het buitenland werken, krijgen in ruil voor hun vreemde deviezen een premie van 40 pct. Voor Turken die hun vreemd geld onmiddellijk uitwisselen, loopt de premie zelfs op tot bijna 100 pct. Reden voor deze maatregel is de enorme

buitenlandse schuld van Turkije. De vorige regering heeft het land op de rand van het failliet gebracht. En de regering hoopt dat het goedkoop maken van de lira haar aan vreemde deviezen zal helpen. Die zijn dringend nodig om de noodzakelijke grondstoffen - vooral olie - in het buitenland te kunnen kopen, zonder welke de Turkse economie stillet zou komen te liggen, en om de hoge kortlopende schulden te kunnen betalen. Maar het spreekt vanzelf dat een dergelijke hoge prijs zwaar doorweegt op het budget. Die prijs zal of betaald moeten worden door een vermindering van de investeringen, vooral dan in de overheidssector, of door nieuwe inflatoire maatregelen. Beide zijn al even erg. De eerste zal de toch al zeer hoge werkloosheid (20 pct.) nog doen toenemen, terwijl de tweede het leven duurder zal maken, met prijsstijgingen die niet door loonsverhogingen gecompenseerd worden. In beide gevallen is het de werkende bevolking die de riem harder zal moeten aansnoeren.

Duur betaalde Westerse „hulp“.

Ondertussen komt de economische en financiële hulp uit het Westen ondanks de toezeggingen van Guadeloupe en Bonn, nauwelijks van de grond. Nu de regering aan vrijwel alle condities van het IMF heeft voldaan, wordt de „hulp“ ook nog gekoppeld aan concessies op militair gebied. Sinds het verlies van Fran, is het geopolitieke belang van Turkije voor het Westen immers enorm toegenomen. Ecevit heeft zich in zijn verkiezingscampagne fel tegen een dergelijke militaire inmenging verzet. Maar het ziet er niet naar uit dat hem een andere keus wordt gelaten. Het akkoord met de VS bepaalt dat de economische en militaire hulp aan Turkije ieder jaar zal herzien worden en dat daarbij rekening zal worden gehouden met de defensieplannen van de NAVO. De NAVO zelf heeft ondertussen Ecevits eigen voorstellen als niet verwezenlijkbaar afgekeurd. Als Turkije kredieten van het Westen wil krijgen, dan zal het moeten instemmen met de heropening van alle 26 militaire bases van de NAVO op zijn grondgebied. Twee van deze bases zouden bovendien een bijzondere rol gaan spelen in het bespioneren van de Sovjet-installaties en troepenbewegingen. Zij zouden een wezenlijke rol spelen in de Amerikaanse controle op de naleving van een eventueel SALT-akkoord met de Sovjet-unie.

Wat nu?

Het is duidelijk dat deze politiek van het Westen Turkije niet uit de moeilijkheden

zal helpen. En de situatie kan alleen nog maar verslechteren.

Op dit ogenblik blijft Ecevit echter geen enkele keuze meer. Weigert hij voor de

chantage te zwichten, dan zullen binnen de kortste tijd de militairen de macht overnemen. Erg moeilijk zal dat niet zijn, nu Ecevit ook bij de massa's sterk aan

krediet verliest.

Lea Hendriks, 5 mei 1979.

DE DDR IN HET HART VAN EUROPA

In de Eendakte van Helsinki werden tien fundamentele principes vastgelegd door de 35 Staten-ondertekenaars die zich plechtig verbonden deze principes te eerbiedigen en in de praktijk om te zetten ten einde de veiligheid te waarborgen en de samenwerking in Europa te bevorderen.

Zij zijn alle van essentieel belang en onafscheidelijk de ene van de andere; zij kunnen slechts juist worden geïnterpreteerd wanneer men rekening houdt met hun geheel.

De 30ste verjaardag van de D.D.R. in oktober 1979 en haar geschiedenis gedurende de 30 jaren van haar bestaan en van haar opmerkelijke ontwikkeling, trekken niettemin de aandacht op twee van deze principes die lange tijd zeer hard werden betwist tijdens de periode van de koude oorlog, die gelukkig, en laten we het hopen definitief, voorbijgestreefd is en waarvan de D.D.R. niet slechts één van de belangrijkste inzetten was, maar tevens vanuit zekere standpunten, ook één der eerste slachtoffers.

Het betreft in de eerste plaats het eerste principe, dat de soevereine gelijkheid waarborgt, evenals de eerbiediging van de rechten inherent aan de soevereiniteit, met inbegrip van de rechten van juridische gelijkheid, van territoriale integriteit, van vrijheid en politieke onafhankelijkheid van elke Staat. Het betreft logischerwijze ook het derde principe, waarbij alle betrokken Staten wederzijds al hun grenzen als onschendbaar beschouwen en bijgevolg verklaren, nu en in de toekomst, zich van elke aanval tegen deze grenzen te onthouden.

Om de gegrondheid en de noodzaak van deze principes, die de kern uitmaken van de Europese veiligheid en samenwerking, zoals die tegenwoordig door alle Staten van ons kontinent - op Albanië na - werden opgevat en gewild, te doen triomferen, heeft de D.D.R. met de steun van haar partners van het socialistisch kamp moeten strijden, vreedzaam maar doortastend, heeft zij moeten lijden gedurende zekere fases van de koude oorlog, moeizaam een soms kritieke economische en politieke activiteit moeten ontwikkelen,

zelfs pijnlijke offers moeten brengen zoals b.v. het aanvaarden van het viermachten-akkoord over Berlijn en haar langdurige uitsluiting uit de U.N.O.

Dit is zo waar dat halsstarrige tegenstanders van de vreedzame koëxistentie, die aan de basis ligt van de Eendakte van Helsinki, deze steeds blijven beschouwen als een overwinning van het Oosten en als een schandelijke nederlaag van het Westen.

Kanunnik Raymond Goor
Emeritus Voorzitter van de
Katholieke Universiteit te Leuven,
Voorzitter van het Internationaal
Komitee voor Veiligheid en Samen-
werking in Europa.

Indien het juist is dat de tien principes van de Konferentie voor de Veiligheid en de Samenwerking in Europa, en vooral de twee principes inzake gelijke soevereiniteit en onschendbaarheid van de grenzen van alle Europese Staten, voor een groot deel de bekroning zijn van de zierswijze van de door de socialistische landen met vasthoudendheid en geduld geleverde inspanningen - inzonderheid door de D.D.R. die meer dan de andere hierbij betrokken was -, dan is de overwinning, indien men van een overwinning spreken kan, die van geheel Europa omdat zij de overwinning is van de rede en van de wijsheid op de geest van wedervergelding en op het politiek irrealisme.

Zonder te vervallen in een systematische apologie noch in een gelezenheidslofrede,

kan geen enkele ernstige analist van de historische ontwikkeling van de Europese politiek sedert het einde van de tweede wereldoorlog ontkennen, dat in de konkrete voorwaarden van die periode, het bestaan van de D.D.R. een gunstige faktor was voor het tot-standkomen van de vreedzame koëxistentie tussen landen met verschillende regimes en voor het geleidelijk invoeren van een voor iedereen gunstige samenwerking. Men kan weliswaar van mening verschillen over de schatting van de balans - actief en passief - van de verdragen van Jalta en Potsdam. Men moet echter toegeven dat het onmogelijk was, na de ineenstorting van het nazisme, de wedersamenstelling van één Duitsland te overwinnen en dat het vooruitzicht van de hereniging tot het rijk der mythen hoorde, mythen zwanger van onaanvaardbare bedreigingen. Het was noodzakelijk tot een splitsing over te gaan en er de gevolgen van te dragen.

Vanaf de stichting van de nieuwe Staat nam de D.D.R. haar verantwoordelijkheden op. Terwijl zij haar structuren opbouwde die beantwoordden aan haar historische vereisten en terwijl zij ijverde om de plaats te bekomen die haar toekwam in het concert van de naties en die haar van verscheiden zijden werd betwist, stemde zij haar politiek af op het niet aanwenden van bedreiging en van gewapend geweld. Daarom neemt de D.D.R. vandaag nog actief deel aan de besprekingen te Wenen over de vermindering van de bewapening en van de gewapende machten in centraal Europa. Want zij ligt niet enkel vanuit een geografisch standpunt in het hart van Europa, maar tevens vanuit een geopolitiek standpunt.

De D.D.R. is, in voor- en tegenspoed, aangewezen om een eersterangsrol te spelen in het tot stand brengen van nieuwe internationale betrekkingen tussen de volken van Europa.

Haar grenzen zijn nieuwe grenzen waarvan de beveiliging onmisbaar is voor de stabiliteit en voor de ontwikkeling van de betrekkingen tussen de Staten. De scheidingslijn kan de bevoorrechte plaats worden voor intellectuele, kulturele, economische en politieke uitwisselingen

met behoud van de specificiteit en van de eigen aard van elk der partners van Helsinki.

Deze versterkte stabiliteit, waarborg van de rust en de welvaart van allen, hangt ongetwijfeld af van de D.D.R., maar niet van haar alleen. Alle volken van het continent moeten hiertoe bijdragen door hun trouw aan de oriënteringen en gedragsregels die, indien zij nog geen juridische waarde hebben, toch reeds een waarde van politieke zedelijkheid verkregen hebben door een

vrijwillig aanvaarde overeenstemming. Het komt er dus op aan dat allen eerlijk en krachtig ertoe bijdragen om de Conferentie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa om te vormen tot een reële toestand van veiligheid en tot een daadwerkelijke samenwerking. Onder deze uitdrukkelijke voorwaarde, zal het halve-eeuwest van de D.D.R. nog met meer fierheid en geluk worden gevierd dan haar dertigste verjaardag, die reeds zo schitterend en veelbelovend is. Beveelt het goede en harmonieuze funk-

tioneren van het hart niet de vitaliteit en de werking van het gehele lichaam? Alle vrienden van de D.D.R. rekenen op haar en weten dat zij op haar kunnen vertrouwen voor de toekomst van een nieuw Europa dat niet meer zal verlamd worden door instinctieve vrees, wantrouwen en argwaan maar dat, bevrijd van innerlijke angsten zal kunnen bijdragen, zoals het hoort, tot de ontwikkeling van een economische en politieke wereldorde die beter de rechten van de volken en van de mens in de hele wereld zal eerbiedigen.

EUROPESE EKONOMISCHE GEMEENSCHAP

Europa, realistisch bekaken.

Op een ogenblik dat de neiging bestaat om het Europa van gisteren en dit van morgen als een droombeeld, als een oplossing voor alle kwalen voor te stellen, achten we het goed hier enkele cijfers te publiceren die regelrecht overgenomen werden uit de officiële E.E.G. uitgave „Europa 1979“.

Bijdrage per belastingbetaler.

Voor 1977 betaalden de inwoners van Europa (de negen landen natuurlijk) 1.573 ERE (Europese rekeneenheden) aan hun regeringen en 37 ERE voor de Gemeenschap.

In elk van de Lidstaten kwam dit neer op volgend bedrag per inwoner: zie tabel 1. Wat was de tegenwaarde voor deze prestatie? Werd reeds niet besloten om „gezien het begrotingstekort van de EEG commissie, nieuwe belastingen op te leggen, o.m. onder de vorm van hogere B.T.W. tarieven“?

Werkloosheid.

Inzake het aantal werklozen schommelde het aantal tussen 6 à 6,5 miljoen personen. We willen niet beweren dat de EEG hiervoor de verantwoordelijkheid draagt. Het kan echter niet ontkend worden dat de Gemeenschap niet in staat geweest is om de omvang van de werkloosheid in te dijken, laat staan te verhinderen. zie tabel : 2.

Mag hierbij gewezen worden op het feit dat de verbintenis vervat in het Verdrag van Rome, ondertekend in 1957, waarbij het principe van „Gelijk werk gelijk loon“ aanvaard werd, geenszins gehouden werd. Uit hogergenoemde cijfers blijkt wel dat voor de 130 miljoen vrouwen uit de gemeenschap (51 pct. van de bevolking), waarvan 37 pct. bij de beroepsbevolking,

Tabel 1

Land	Bijdragen aan de communautaire begroting		Bijdragen aan de nationale begroting
België	2.953	BFR	103.047
Denemarken	325	DKR	17.490
Duitsland	148	DM	5.216
Frankrijk	202	FF	7.373
Ierland	8	IRL	736
Italië	17.797	LIT	1.003.409
Luxemburg	1.915	LFR	96.067
Nederland	216	HFL	1.412
Verenigd Koninkrijk	14	UKL	1.020

Dit betekent dus dat de belastingbetaler, per dag 8 Bfr. stort in de communautaire spaarpot

na dertig jaar nog steeds de meest misken- de bevoikingsgroep zijn.

Voornaamste begrotingsuitgaven van de gemeenschap in 1978.

(in Europese rekeneenheden) zie tabel : 3. Mogen we hier stilstaan bij de landbouw? Als we het goed begrijpen betekent dit dat, volgens deze officiële cijfers, iedere Belg per jaar ongeveer 2.200 fr. betaalt in de pot van de Europese landbouwpolitiek. Dit belet niet dat de verbruiker groenten, vlees en fruit van jaar tot jaar duurder betaalt. Niettemin worden jaarlijks duizenden ton groenten en fruit naar de vuilnis- belden gevoerd.

Voor een Europa der volkeren?

Deze enkele gegevens tonen aan dat, in

tegenstelling met wat vandaag verteld wordt, het Europa van de EEG niet zo mooi is als men ons voorstelt. Maar er is nog veel meer. We spreken hier dan nog niet van de verwickelingen in de staalsek- tor, tekstiel e.a. sectoren waar het inzake tewerkstelling verder achteruitloopt. Al- leen de grote financiële machten, de mul- tinationale ondernemingen kunnen na dertig jaar E.E.G. een gunstig bilan voor- leggen. Niet zonder reden stonden zij een kwart eeuw terug achter de initiatiefne- mers van de economische gemeenschap. De werkende bevolking mag zich dus vandaag geen appels voor citroenen laten verkopen en zich niet door mooie woorden laten in slaap wiegen. Europa kan zeker een rol spelen in dienst van de gemeenschap.

Dit kan echter slechts wanneer de meerderheid in dit Europa, de werkende bevolking, de plaats gaan opeisen die hen toekomt.

Kortom wanneer ze ijveren voor een ander Europa. Het Europa van de volkeren.

NA 30 JAAR STRIJD VOOR DE VREDE

Tabel 2
Werkloosheidscijfer, in procent

	1976		1977		Augustus 1978	
	Man- nen	Vrou- wen	Man- nen	Vrou- wen	Man- nen	Vrou- wen
Duitsland	3,6	5,1	3,3	5,2	2,7	5,1
Frankrijk	3,3	5,8	3,7	6,8	4,1	7,2
Italië	5,7	7,7	6,0	9,4	5,7	9,2
Nederland	4,6	4,0	4,2	4,8	3,9	5,8
België	4,5	10,8	4,9	13,0	5,5	14,9
Luxemburg	0,3	0,4	0,5	0,8	0,6	1,2
Verenigd Koninkrijk	6,4	3,3	6,7	4,2	6,9	5,1
Ierland	10,9	6,8	10,7	6,9	9,5	6,4
Denemarken	5,3	4,3	6,0	5,9	5,6	7,0
Europa van de Negen	4,8	5,4	5,0	6,8	4,9	6,7

Bron : Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen.

Tabel 3

Gebied	Kredieten	Procent
Landbouw	9.131.743.000	73,87
Sociale zaken	559.107.000	4,52
Regionale zaken	525.000.000	4,25
Onderzoek, energie, industrie en vervoer	294.255.303	2,38
Ontwikkelingssamenwerking	380.942.000	3,08
Personeel	387.433.000	3,13
Huishoudelijke uitgaven	105.740.000	0,86
Voorlichting	13.018.000	0,11
Steuwmaatregelen en subsidies	43.308.000	0,37
Diversen	694.600.000	5,62
Andere instellingen (1)	224.857.189	1,82
Totaal	12.362.004.592	

(1) Uitgaven van het Europese Parlement, de Raad, het Hof van Justitie en de Rekenkamer.

Onlangs werd te Praag de oprichting herdacht van de Wereldraad voor de Vrede, nu 30 jaar geleden. Alle vredelievende krachten in de wereld weten hoeveel de mensheid aan dit edel initiatief te danken heeft. We kennen ook de moeilijkheden, die hiermee gepaard gingen, de bereikte resultaten en de nog af te leggen weg. Mogen we hier even herinneren aan de belangrijke conferentie van Helsinki, waar de geest van ontspanning duidelijk is naar voor gekomen. Over de inhoud van deze nederdenkingszitting kun je meer vernemen in dit zelfde juni-nummer.

Meer dan ooit dienen wij ook in Vlaanderen, België en Europa, verenigd met alle vredeskrachten van alle continenten de Strijd voor de Vrede verder te zetten. Geef ook aan „VREDE“ in Vlaanderen de kans om deze taak en verantwoordelijkheid nog beter op zich te kunnen nemen. Speelt ons maandblad, door het verstrekken van de nodige informatie, hierbij geen belangrijk rol? Stort daarom uw aandeel in het Vredesfonds.

Of beter nog, geef een Bestendig Order aan uw financiële instelling om maandelijks een bijdrage op onze rekening over te schrijven. Dank bij voorbaat.

VREDESFONDS

V.Z.F. Bornem : 100 fr. ; J.M. Brussel : 1.000 fr. ; Naamloos : 20.000 fr. ; T.M. Drongen : 500 fr. ; C.Y. Antwerpen : 1.000 fr. ; W.W. Tielt : 50 fr. ; D.G. Oostende : 100 fr. ; E.J. Gent : 50 fr. ; V.H.M. Gent : 100 fr. ; C.J. Oostakker : 50 fr. ; M.E. Brussel : 100 fr. ; M.S. Dilbeek : 100 fr. ; W.W. Kortrijk : 100 fr. ; V.J. Gent : 100 fr. ; M.G. Gent : 100 fr. ; V.D.V.N. Evergem : 100 fr. ; S.B. Tongeren : 100 fr. ; D.S.C. Gent : 100 fr. ; W.R. Brugge : 50 fr. ; D.S.A. Oostende : 100 fr. ; D.B.E. Brugge : 100 fr. ; B.T. Gent : 100 fr. ; C.E. Antwerpen : 100 fr. ; V.V.F. Gent : 50 fr. ; F.L. Gent : 100 fr. ; F.L. Gent : 100 fr. ; W.P. Brussel : 200 fr. ; C.U. Oostkamp : 100 fr. ; L.M. Wetteren : 500 fr. ; G.N. Betekom : 100 fr. ; S.C. Genk : 100 fr. ; M.R. Oostende : 100 fr. ; D.R.H. Lokeren : 100 fr.

FRANKRIJK : EINDE VAN DE LINKSE EENHEID ?

Na de nederlaag in de parlementsverkiezingen van maart vorig jaar, heeft links in de voorbije kantonale verkiezingen opnieuw de overwinning behaald. Toch is er weinig reden tot juichen. De linkse partijen zijn sinds de breuk in het najaar van 77 nog meer uiteen gegroeid. En het ziet er niet naar uit dat daar in de nabije toekomst verandering in komt. Die indruk wordt ook bevestigd door de partijcongressen van PS en PC. Beide partijen blijven formeel voorstander van een linkse unie. In de PS blijft met de herverkiezing van Mitterand als eerste secretaris de keus vóór de linkse unie voorlopig nog het zwaarst doorwegen. Maar de tegenstand groeit. De strekking

Verslechtering van de situatie.

Het succes van links in de jongste kantonale verkiezingen kan zeker niet worden gezocht in haar eigen aantrekkingskracht. Veeleer is het gevolg van de verdere verslechtering van de levensomstandigheden voor een groot deel van de werkende bevolking. Een werkloosheid, die in vijf jaar tijd verdrievoudigde : van 500.000 in 1974 tot 1.500.000 begin van dit jaar. Een verdere aantasting van de koopkracht, die sinds het soberheidsplan van oktober 1976, voor het eerst in twintig jaar niet meer is toegenomen, integendeel zelfs lichtjes daalde.

Die verslechtering vloeit voort uit het zgn. plan Barre III, dat na de rechtse verkiezingsoverwinning van maart vorig jaar tot stand kwam. Het plan beperkt zich niet zoals de beide vorige tot een herverdeling van de lasten ten nadele van de loontrekken. Het legt ook de basis voor een complete reorganisatie van het Franse productieapparaat die de winstvoet duurzaam moet verhogen in die sectoren die in staat worden geacht de interimperialistische concurrentie te doorstaan.

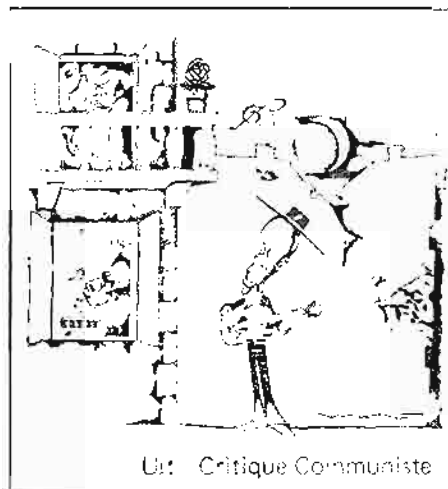
Herstructurering van de economie : tot voordeel van het kapitaal ...

Tot voor kort nl. zou de Franse bourgeoisie erin geslaagd zijn haar achterstand op industrieel gebied te camoufleren door de gecombineerde effecten van de algemene loonsverhoging van 1968 die het binnenlands verbruik enorm stimuleerde en de devaluatie van 1969 die de competitiviteit van de Franse produkten in het buitenland op artificiële wijze begunstigde. Weliswaar zouden de Fransen daardoor beter in staat zijn geweest de koopkracht te handhaven en de bedrijfsinvesteringen op peil te houden. Maar dat ging ten koste van een toenemende buitenlandse schuld en een toenemende inflatie. Die waren sinds 1976 onhoudbaar geworden. De gesynchroniseerde economische crisis in alle kapitalistische landen liet dit

Rocard wint aan aanhang. En het is bekend dat van de zijde van de Franse bourgeoisie via het giscardisme sinds lang naar een centrum-linkse wisselmeerderheid wordt gezocht. Zo is het niet onwaarschijnlijk dat in de toekomst de PS, of een deel daarvan, meer naar het centrum zal toegroeien. Veel zal daarbij ongetwijfeld afhangen van de houding van de PC. Maar die schijnt zich bij deze ontwikkelingen meer en meer op het voorbeeld van haar Italiaanse zusterpartij te richten. En dat kan binnen de PS de motivatie voor een heroriëntatie alleen nog maar doen toenemen.

bezog niet langer toe. De Franse economie had een shocktherapie nodig.

Het schokeffect van de plannen Barre schijnt overigens wel te werken. Voor het eerst sinds jaren werd door de beurs weer gunstig gereageerd : in één jaar tijd zijn de Franse waarden met 50 pct. gestegen ! Vooral het laatste plan, het derde, komt inderdaad ruim aan de objectieven van de bourgeoisie tegemoet. Het eerste van die objectieven is de liquidatie zonder meer van sectoren die als niet competitief worden beschouwd. Dat zijn vooral de traditionele textiel, de staalnijverheid en de scheepsbouw, die de concurrentie van de lage loonlanden niet kunnen doorstaan.

Tweede objectief is de specialisatie en de modernisering van die sectoren waarmee het Franse kapitaal de interimperialistische concurrentie aankan. Dat zijn de automobiellindustrie, de militaire vliegtuig- en scheepsbouw, glas-, banden- en sportproductie.

Verder wordt ook gemikt op de reorganisatie van de publieke sector, waar bijvoorbeeld bij de PTT door het kapitaal goeie zaken kunnen worden gedaan. Inzake buitenlandse politiek blijkt de reorganisatie wellicht het duidelijkst uit

het belang dat het plan hecht aan de Europese monetaire eenwording, die de intracommunautaire export moet vergemakkelijken.

... en op kosten van de werkende bevolking.

Het spreekt vanzelf dat de kosten van de liquidatie, specialisatie en modernisering ook betaald moeten worden. En dat brengt ons tot het tweede luik van het plan : de subsidiëring, die zo'n dertig miljard FF zou belopen. Opnieuw zijn de werknemers de dupe. Het plan voorziet nl. niet alleen in de liquidatie tussen 1976 en 1983 van zo'n 457.000 werkplaatsen, terwijl 2 tot 3 miljoen werknemers zullen moeten worden ongeschoold. Het voorziet ook dat de kosten voornamelijk door de werknemers zullen gedragen worden. We hadden het al over de koopkracht die sinds twee en een half jaar aan banden is gelegd, sinds augustus 78 zelfs gekoppeld aan een totaal vrijlaten van de prijzen van de industriële produkten. Volgens het plan kan geen sprake zijn van enige zelfs symbolische toename van de koopkracht vóór 1980. Een gemanipuleerde index moet er integendeel voor zorgen, dat de gemiddelde koopkracht met 2 pct. per jaar vermindert, wat dan gekoppeld zou worden aan een lichte revalorisatie van de laagste lonen. Daarbij komt bovendien een verhoging van de sociale lasten, die ook herverdeeld worden tussen patroons en arbeiders. Bedoeling is om o.m. de werkloosheidsvergoeding, die voor 4/5 door de patroons betaald werd, op middellange termijn op fifty-fifty te brengen. Daarnaast worden voor het eerst sinds twintig jaar ook fundamentele verworvenheden op de helling gezet. Dat is m.b. het geval met de wet op de 40 urenweek, die volgens het patronaat geen aanpassing aan de fluctuerende produktie toelaat. Bedoeling is het aantal uren per jaar vast te leggen, waarbij niet alleen de wettelijke feestdagen en het recht op vakantie maar

ook een behoorlijk aantal werkplaatsen in het gedrang komen. Daarnaast wordt ook een aanval ondernomen op het gewaarborgd minimumsalaris. Terwijl in de sociale zekerheid naast een verscherpte medische controle, ook een beperking op terugbetaalbare prestaties wordt ingevoerd.

Pleidooi voor het economisch liberalisme. De publieke uiteenzetting van dit soberheidsplan werd deskundig verzorgd door de president zelf. Ze liet aan duidelijkheid niets te wensen over. De crisis van de Franse economie, aldus Giscard, is de crisis van een kapitalisme waaraan men slechts kan verwijten dat het niet kapitalistisch genoeg is geweest. Een kapitalisme dat zich in een voorspoedige periode de luxe veroorloofde om de regels van het efficiënt beheer met voeten te treden. In een anarchistische zelfoverschatting, gesteund op een inflatoire investeringspolitiek, een toenemende staatsschuld en economisch protectionisme, werden overmatig veel werkplaatsen gecreëerd, zonder rekening te houden met rentabiliteit en internationale concurrentie.

De oplossing voor de huidige moeilijkheden mag niet worden gezocht in nationalisaties en overheidsbetutteling, die de situatie alleen nog maar kunnen verergeren. Zij ondergraven het privéinitiatief en onderhouden bedrijven die op de langere duur toch niet leefbaar zijn. Bovendien zijn het stappen op de weg die leidt naar totalitarisme en goulag-socialisme.

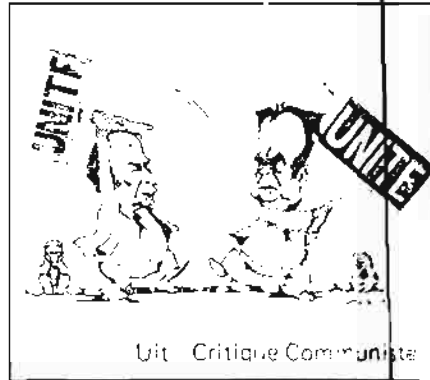
Nee, de enige oplossing bestaat erin de principes van het economisch liberalisme zo vlug mogelijk te herstellen.

Dat vergt uiteraard een periode van aanpassing, van herstructurering, die pijnlijk zal zijn voor de loontrekkende en de minstbedeelde lagen van de bevolking. Maar wat voor het bedrijfsleven geldt, geldt ook voor het individu. Ook voor het individu zullen aanpassing en competitiviteit doorslaggevend zijn, zodat uiteindelijk alleen diegenen werkloos zullen aan de kant blijven staan, die zich niet aan de nieuwe ontwikkelingen weten aan te passen!

Remmende invloed van de vakbeweging. Tegen deze eensgezinde aanval van bourgeoisie en regering, stond en staat de arbeidersbeweging vrij zwak.

Weliswaar werden in het verleden door de vakbeweging reeds een aantal 24 uren stakingen tegen de soberheidspolitiek georganiseerd. Maar die bleven beperkt tot één enkele dag. Tot een algemene staking wilden CFDT en CGT het niet laten komen. Gelieerd aan de politieke partijen

verstoppen zij zich nl. achter een electoraal attentisme. De weg die sinds 1968 was ingeslagen, moest in maart 78 noodzakelijkerwijs eindigen in een overwinning van de linkse unie. En die kalender mocht in geen geval in gevaar worden gebracht.

Resultaat is dat de bourgeoisie er zonder veel moeilijkheden in geslaagd is haar soberheidsplannen op te leggen. En dat heeft de potentieel nochtans hoge strijdbaarheid van de arbeiders toch wel een zware slag toegebracht.

Het heeft ook misnoegen en verdeeldheid veroorzaakt. Tekenend is in dit verband wel dat vanaf 1975 (CGT) en 76 (CFDT) voor het eerst weer het ledenaantal begon te stagneren, en dat terwijl de CFDT tussen 68 en 76 met 50 pct. vooruit was gegaan!

Ook tegen het derde plan Barre is tot nog toe niet massaal gereageerd. Het aantal stakingen is weliswaar niet afgenomen, maar zij beperken zich tot de publieke sector en tot enkele bijzonder getroffen sectoren en streken. Zij zijn bovendien uitsluitend gericht op het behoud van de werkgelegenheid en andere verworvenheden. Hoe dan ook, de schrik voor werkverlies in een periode waarin de duur van de werkloosheid toeneemt en de uitkerin-

gen vaak ontoereikend zijn, werkt uiteindelijk demobiliserend. Vooral nu het perspectief is weggefallen.

De vakbonden: zowel CFDT als CGT, trachten hun militanten nu opnieuw te paaien met een herwaardering van de syndicale indring, een zelfstandiger opstelling ten opzichte van de politieke partijen, een herstel van de eenheid aan de basis. Maar dat klinkt allemaal weinig overtuigend nu ook tegen de aanvallen op de 40 uren week, het minimumloon en de sociale zekerheid geen echt verzet is op gang gekomen. Geen wonder dat algemeen secretaris van de CFDT Edmond Maire het op het jongste congres te Brest erg te verduren kreeg. Nog nooit werd een activiteitenverslag met zo weinig enthousiasme goedgekeurd!

De breuk tussen PS en PC: electoraal opportunisme.

Eenheid aan de basis is ook de nieuwe leuze van de beide linkse partijen: PS en PC, die door hun onenigheid de arbeidersbeweging uiteindelijk de grootste slag hebben toegebracht. Mede door het attentisme van de vakbonden, die alle verwachtingen op de parlementsverkiezingen hadden afgewenteld.

Men kan lang twisten over de uiteindelijke schuld.

Wie de over en weer beschuldigingen van beide partijen aanhoort of bekijkt, komt echter al gauw tot de ontstellende vaststelling dat de breuk niet zozeer is veroorzaakt door fundamentele meningsverschillen. De verongelijkte kritiek van de PC t.a.v. de PS gaat in die zin niet op, omdat Mitterand en de PS van bij het begin al vaker het program naast zich neer hebben gelegd. In 74 bijvoorbeeld werd door presidentskandidaat Mitterand een economisch programma gepresenteerd dat een duidelijke stap achteruit was t.a.v. het program van 72. Daar is door de PC toen niet tegen gereageerd. De PS heeft het samengaan met de PC altijd in de eerste plaats als een electorale aangelegenheid beschouwd. Zij werd daar in feite toe gedreven door het ondemokratische kiesstelsel van de vijfde republiek, dat kleine partijen praktisch uitsloot. Tegen een gemeenschappelijk program heeft de PS zich lange tijd verzet. En het zijn de gebeurtenissen van mei 68 die door de enorme krachten die ze hadden losgemaakt, de mogelijkheden op een links alternatief plots reëler deden voorkomen, die uiteindelijk tot de uitbouw van een gemeenschappelijk program hebben geleid. Maar de PS heeft zich ook van het program vooral bediend om zich waar dat goed uitkwam van progressieve steun te

verzekeren en eventuele negatieve ervaringen uit het verleden te doen vergeten. Schikte dat beter, dan werd het program echter sterk gerelativeerd. Dan haastte Mitterand zich zijn toehoorders gerust te stellen. Zoals in de verkiezingscampagne vlak voor de parlementsverkiezingen, toen Mitterand, Rocard en Attali met vooraanstaanden uit de industrie gingen praten en hen gerust stelden dat het wel allemaal niet zo'n vaart zou lopen. Of in de ontmoetingen van Mitterand met Jimmy Carter en Helmut Schmidt. Mitterand heeft het trouwens nooit onder stoelen of banken gestoken dat hij de zaken vooral electoraal bekeek. Hij wou van de socialistische partij de grootste partij van Frankrijk maken, en dat is hem uiteindelijk ook gelukt. De dynamiek van de linkse unie heeft, waarschijnlijk mede door de rechtse campagne tegen de communisten, vooral in het voordeel van de socialisten gewerkt. En dat is iets waarvoor de communisten uiteindelijk zijn teruggeschrokken. Waarschijnlijk terecht, vreesden zij in een linkse regering geminoriseerd en op de lange duur misschien zelfs aan de kant gezet te worden. Zoals in 1947, toen Ramadier hen eruit gooide. De toegenomen economische crisis had de kans op slagen bovendien kleiner gemaakt. Het programma, zelfs aangepast, was te weinig doortastend, zodat ook een linkse regering onvermijdelijk onpopulaire maatregelen zou moeten treffen.

De „wending” van de PC.

Daarom koos de PC uiteindelijk het zekere voor het onzekere: de grote verandering zou nog niet voor dit keer zijn. Die houding is haar zowel in intellectuele kringen (Althusser, Elléinstein) als bij de basis niet in dank afgenomen. De concrete garanties die zij eiste, mogen naar buiten uit verantwoord lijken, zij waren ook duidelijk bedoeld om eervol te kunnen opstappen. Zo kan men de PC natuurlijk volgen als zij de nationalisatie eist van alle filialen van een genationaliseerd bedrijf, van de staal en van Citroën. Maar het belang van de nationalisaties wordt door de PC fel overdreven. Op zijn best blijft nadien immers nog 80 pct. van het bedrijfsleven in privéhanden. Bovendien zit men met de vraag naar de rentabiliteit van dergelijke bedrijven zolang die binnen de markteconomie moeten blijven functioneren. De vraag naar de uitvoerbaarheid van de nationalisaties blijft in de PC-plannen trouwens opvallend in het vage. Te meer omdat men bijvoorbeeld ook nog de aandeelhouders schadeloos wil stellen. Bovendien wordt op geen enkele manier duidelijk gemaakt, hoe men de imperialis-

Ontwikkeling van de linkse samenwerking onder de vijfde republiek

- In een onregeerbaar geworden Frankrijk wordt door de nieuwe regering De Gaulle een nieuwe grondwet uitgewerkt die na een referendum op 6.10.58 van kracht wordt. Door het nieuwe districtenstelsel verliezen de communisten ondanks een stemmenpercentage van 20,7 pct. bij de verkiezingen in november 58 135 van hun 145 zetels in het parlement. De socialisten lopen terug van 48 tot 40.
- Het districtenstelsel dwingt de linkse partijen om electorale redenen tot samenwerking. Dit wordt echter verhinderd zolang de Algerijnse kwestie blijft aanspreken. De onafhankelijkheid van Algerije in juni 1962, de mijnwerkersstaking en boerenprotesten in '63 verleggen de belangstelling naar de sociaal-economische problemen in Frankrijk zelf.
- Tijdens de presidentsverkiezingen van 65 zeggen de communisten hun steun toe aan François Mitterand, die van de onenigheid binnen de SFIO tussen Mallet en Defferre profiteert om zich als links eenheidskandidaat op te werpen. Hij behaalt 44,8 pct. van de stemmen.
- Voor de parlementsverkiezingen van 67 komt een akkoord tot stand tussen links radicalen en de zgn. Linkse Socialistische en Democratische Federatie o.l.v. Mitterand. Samen sluiten zij een stembusakkoord met de communisten. Resultaat is dat de regeringspartijen slechts een geringe meerderheid halen.
- Mei 68 leidt door het onvermogen van links eind juni tot nieuwe verkiezingen. De communisten, van de kracht van de linkse beweging overtuigd, dringen aan op een gemeenschappelijk programma, dat er echter niet komt. De verkiezingen brengen een grote overwinning voor het brede regeringsfront: de Union pour la Défense de la République, dat de absolute meerderheid behaalt.
- Eind 72 komt het dan toch tot een hechtere samenwerking tussen socialisten en communisten die resulteert in een gemeenschappelijk programma; de verkiezingen van 72 en 73 brengen echter geen linkse meerderheid.
- In 74 behaalt de linkse eenheidskandidaat voor het presidentschap: François Mitterand 49,3 pct. van de stemmen. Langzaam wordt echter duidelijk dat de dynamiek van de linkse eenheid vooral de socialisten ten goede komt. De PC, bevreesd voor minorisering, beziet deze ontwikkeling met argwaan.
- En als in 1975 in Parijs socialisten en communisten tegenover elkaar komen te staan, leidt dat zelfs bijna tot een breuk.
- Het XXIIste congres van de PCF zet met de verwerping van de „dictatuur van het proletariaat” de deur open voor het zgn. „democratisch alternatief”.
- De gemeenteraadsverkiezingen van maart 77, die algemeen als een test worden beschouwd voor de parlementsverkiezingen van volgend jaar, brengen links op 51,3 pct. Oponieuw zijn het echter de socialisten die de grootste winst boeken; het wantrouwen binnen de PC neemt toe. De PC eist een herziening van het program en meer garanties; ze stelt haar eisen echter zo hoog dat ze door de anderen worden afgewezen. Zo komt het in september 77 tot een breuk: het wordt duidelijk dat de PC de risico's van het „links alternatief” te hoog vindt.
- Begin 78 bekent de PC zich uitdrukkelijk tot het „eurocommunisme”; uiteindelijk komt het toch nog tot een stembusakkoord en de verkiezingen brengen een nipte overwinning voor de rechtse regeringscoalitie.

tische reactie denkt te counteren.

Hetzelfde bezwaar van onhaalbaarheid geldt ook voor de voorstellen van de PC inzake de verhoging van het SMIC, de nivellering van de lonen en de belasting op de fortuinen.

Nog duidelijker blijkt de strategie van de PC echter waar zij zich uitspreekt voor het behoud van de Franse „force de frappe” en tegen een supra-nationale Europese integratie. Die standpunten zijn én ingegeven door electoraal lonend nationalisme en door de vrees dat de PS onder druk van de bestaande internationale instellingen sterker op de lijn zal gaan zitten van Helmut Schmidt en van Carter.

Wat nu?

De breuk tussen de PS en de PC is ondertussen nogmaals bevestigd door de congressen van beide partijen.

De PS blijft zich net als in het verleden strategisch veilig in het midden opstellen. De bruggen naar de PC worden weliswaar niet opgeblazen. Maar de groeiende invloed van Rocard, die met zijn vroege steun aan het „zelfbeschikkings-socialisme” bijzonder knap op het ongenoegen binnen de socialistische vakbond heeft weten in te spelen, nouwt voor de toekomst nog alle mogelijkheden open. Toch valt te betwijfelen of de PS zich op dit ogenblik een verder afglijden naar het midden zal kunnen veroorloven. Zij heeft zich in het verleden voor een goed deel

ten koste van de PC kunnen versterken. En dat is een factor waar zij rekening mee moet houden wil zij die kiezers niet opnieuw verspelen.

Ook de PC blaast de bruggen naar de PS niet definitief op. Officieel althans blijft de linkse unie van communisten, socialisten en linkse radicalen de strategie van de partij. Maar in de praktijk zal voorlopig de voorkeur gegeven worden aan de eenheid aan de basis. Voor de PC komt het er in de eerste plaats op aan haar achterstand ten opzichte van de PS opnieuw in te lopen. Het kan in Frankrijk dus duidelijk nog alle kanten uit, en het is te gewaagd om over de toekomstige ontwikkelingen voorspellingen te doen. Het enige wat we wel kunnen stellen is dat de huidige ontwikkelingen in de kaart spelen van Giscard, die door deze situatie zijn positie aanzienlijk versterkt ziet. En dat is zeer te betreuren.

Lea Hendriks, 16 mei 1979

Bronnen:

Le monde, L'Humanité, Les Temps Modernes, Critique Communiste. Le programme commun de gouvernement de la gauche - propositions socialistes pour l'actualisation. Pierre Viansson-Ponté, Lettre ouverte aux hommes politiques. Michel Rocard, Parler vrai. Michel Rocard e.a., Qu'est ce que la social-démocratie? Louis Althusser, Ce qui ne peut plus durer dans le parti communiste.

ARME LANDEN, GEKETENDE LANDEN

De rijke landen dicteren de te voeren economische politiek aan de ontwikkelingslanden.

De ontwikkelingslanden moeten, indien zij geld willen lenen bij de internationale financiële instellingen, de richtlijnen van deze instellingen volgen. Deze laatste worden echter gedomineerd door de rijke landen.

HET INTERNATIONAAL MONETAIR FONDS (IMF) omvat 123 landen, 23 geïndustrialiseerde landen hebben 66 pct. van de stemmen.

DE WERELDBANK (WB) omvat 128 landen, 22 geïndustrialiseerde landen beschikken over 66,2 pct. van de stemmen.

Enkele eisen van de geïndustrialiseerde landen ten opzichte van de ontwikkelingslanden.

Men moet wel ondervestaan dat de rijke minderheid van de arme landen er alle belang bij hebben deze eisen op te volgen om zichzelf te kunnen verrijken.

De arme landen verkrijgen geld van de rijke landen :

1. Indien deze arme landen meer uitvoeren, d.w.z. indien ze hun inwoners die produkten ontzeggen die juist een goede voeding voor het volk zouden betekenen. Argentinië b.v.b. exporteert om die reden vlees en tarwe. Tenzelfdertijd wordt het budget voor gezondheid verlaagd. (Ten minste bij 20 pct. van de kinderen zullen zich door deze verlaging blijvende ondervoedingsverschijnselen voordoen).

2. Indien ze het inbrengen van vreemd

kapitaal bij hen toelaten... wat tot volgend resultaat leidt : de multinationale ondernemingen installeren zich in de arme landen, produceren voedingswaren en voeren ze uit. Op de Filipijnen wordt 55 pct. van de landbouwopbrengst geëxporteerd, terwijl de Filipijnse boeren slechts 1900 calorieën per dag uit hun voedsel halen. (Er zijn er minsten 2.000 nodig om te blijven leven). De uitgehongerde Sahel levert wintergroenten en vlees aan Europa.

3. Indien ze de lonen controleren... wat de arbeiders van de Derde Wereld in de ellende onderdoopt. Het IMF legt Peru een economisch programma op dat de prijsverhoging van de primaire producten noodzakelijk maakt ; deze verhoging wordt niet evenredig in de loonaanpassingen doorgetrokken.

Het IMF en de WB, om slechts deze twee te vernoemen, zijn meester over de situatie in de arme landen en ze hebben de daar geïnstalleerde rijke minderheden als handlangers

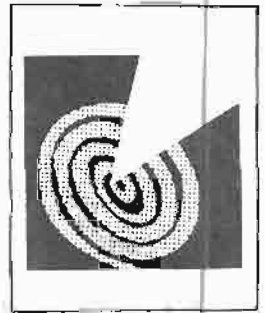
De multinationale ondernemingen in de voedselsector produceren, in de landen waar hongersnood heerst, voedingswaren voor de rijke landen... DE HONGER, DE MARKT VAN DITZE EEUW.

De rijke landen leggen hun levenswijze op aan de Derde Wereld.

De mentaliteit, de geest, de noden van de Derde Wereld-bevolking zijn gemodelleerd door het Westen, doorheen films, radio- en televisieprogramma's, de onderwijsmensen en het schoolmateriaal, afkomstig van de rijke landen.

Volgens de UNESCO-koerier (nr. 4/1977) ontvangen veel landen uit de Derde Wereld meer dan de helft van hun televisieprogramma's uit het buitenland ; bijvoorbeeld : Guatemala : 84 pct., Zambia : 64 pct., Nigeria : 63 pct. Deze invoer van buitenlandse levenswijzen kunnen gevaarlijke consequenties hebben. Tengevoege de publiciteit van multinationale ondernemingen die b.v.b. aandringen op het gebruik van poedermelk, loopt de borstvoeding van de baby's snel terug. Het aantal aan de borst gevoede baby's liep in Chili van 95 pct. in 1960 terug tot 5 pct. in 1968, op de Filipijnen van 63 pct. in 1958 tot 43 pct. in 1968, in Singapore van 77 pct. in 1951 tot 5 pct. in 1971... en het gebruik van poedermelk om baby's te voeden veroorzaakt in de Derde Wereld voedingstekorten.

De rijke landen overheersen de arme landen en dit dikwijls in samenwerking met de rijke minderheid ter plaatse. Rijkdommen worden de arme landen afgenomen, en de sociale structuren, hoofdzakelijk met een landelijk karakter, die een sluitstuk zijn in de ontwikkeling die in staat is de honger te bestrijden, worden vernietigd

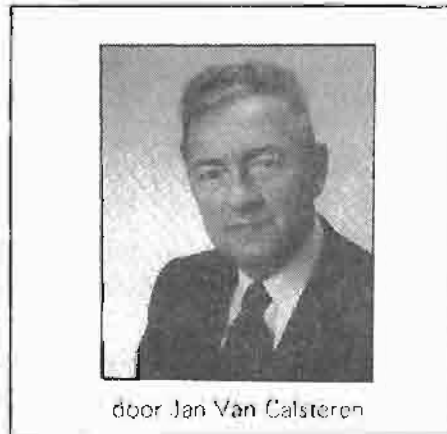
FILMS OVER HET FASCISME

Het is wel merkwaardig dat vandaag, meer dan dertig jaar na de tweede wereldoorlog, de belangstelling, zowel die van het grote publiek als die van specialisten, weer terug schijnt te gaan naar een verschijnsel als het fascisme. Misschien heeft het iets te maken met de algemene retrorage : de „dertiger jaren“ zijn weer „in“, voor wat betreft muziek, kleding, stijl, enz. Maar onvermijdelijk komt ook het politiek-sociale aspect van die periode om de hoek kijken : economische crisis, werkloosheid, opkomst van het fascisme... Temeer, omdat wij, ook vandaag, weer volop in de economische crisis zitten en getuigen zijn van een heropleving van het fascisme. Zelfde oorzaken, zelfde gevolgen, - hoewel de verschijningsvormen van het huidige fascisme niet meer dezelfde zijn. Hoe dan ook, er worden vragen gesteld : wat is het fascisme, hoe kon het de macht veroveren, hoe kunnen we er tegen strijden ? Studies worden gemaakt, documenten worden geraadpleegd. Onder die documenten neemt de film uiteraard een belangrijke plaats in. Omdat hij ons - ook waar het gaat om pure propagandafilms - een onweerlegbare getuigenis brengt. En omdat hij het publiek sterker aanspreekt dan om het even welk ander medium.

HITLER, EEN CARRIÈRE.

Deze film van Joachim Fest, film waarvan de première plaats vond op het filmfestival van Berlijn, kan bezwaarlijk antifascistisch genoemd worden. Wel is hij een tijdsdocument. In deze „dokumentaire“ vol van Hitler-verheerlijking en nazi-nostalgie citeert de commentator een Duits generaal, die de militaire kwaliteiten van Hitler vergelijkt met die van Napoleon of Frederik de Grote. „Het land schreeuwde om redding“, zegt hij. „Deze man zou het

een nieuwe dageraad laten zien“. En hij voegt er aan toe, dat Hitler in staat bleek „het Duitse volk gezag, orde, zelfrespect en bovenal doelbewustheid te geven“. Nadat die film in Duitsland en Oostenrijk, avond na avond volle zalen had getrokken van oude en nieuwe Hitler-fans, ondanks het protest van oud-weerstanders, antifascisten, vredesbewegingen, progressistische en joodse organisaties, kwam hij verleden jaar ook onze streken teisteren.

door Jan Van Calsteren

Het meest verontrustende leek mij wel, dat er tegen de vertoning van die film geen enkel protest opging en geen enkele actie ondernomen werd. Tot de kwestie werd opgehelderd. Het bleek nl. dat de versie, die hier in omloop werd gebracht totaal verschilde van de Duitse, vooral in de begeleidende commentaar. En dat de film, vóór hij te Antwerpen uitkwam was gekeurd geworden door een aantal vertegenwoordigers van joodse en weerstandsorganisaties. Die hadden er absoluut geen aanstoot aan gevonden. Ze vonden hem integendeel een merkwaardig document, dat de gruwel van het nazisme aan de

kaak stelt en een waarschuwing is voor de jeugd.

Ik ben zo vrij het daarmee niet eens te zijn. Zelfs in de nieuwe versie is de film gevaarlijk. Als je naar de nieuwe commentaar luistert is het inderdaad een aanklacht en een waarschuwing. Kijk je echter alleen naar de beelden dan blijft de film een grote Hitler-propaganda. Het is juist in die zgn. „dokumentaire“ beelden dat het gevaar schuilt : honderdduizenden die in kwasi-religieuze extase hun leider toejuichen ; vrouwen die hysterisch huilen als ze de hand van de Führer mogen aanraken : wouden van roodzwarte banieren en fakkels, vergezeld van trompetgeschetter en tromgeroffel... : de grote momenten uit de „carrière“ van Hitler. Enkel de titel al maakt de film verdacht. Het leven van Hitler, meent Fest, was waard verfilmd te worden. „omdat zijn carrière één van de merkwaardigste is uit de moderne geschiedenis“. Maar kan men bij een massamoordenaar van „carrière“ spreken ? Carrière : dat betekent, dat de nadruk gelegd wordt op al wat Hitler „groot“ gemaakt heeft, op al wat hem naar de „top“ - de verdrukking van bijna heel Europa-gevoerd heeft. Dat betekent, dat Hitler als een „groot“ man beschouwd wordt. Zodat er weinig of geen aandacht geschonken wordt aan wat tot zijn ondergang leidde of aan zekere aspecten van het nazisme, die de „grootheid“ van Hitler in 't gedrang konden brengen, zoals concentratiekampen en jodenvervolgingen. Aspecten die bekeken worden alsof ze maar een franje van het nazisme zouden zijn...

IN NAAM VAN DE FÜHRER.

Heel anders dan „Hitler een carrière“ en „Holocaust“ is „In naam van de Führer“ de enige film van de drie die door niemand

verkeerd kan geïnterpreteerd worden of misbruikt voor commerciële of politieke doeleinden. Lydia Chagoll, die reeds eerder als talentvolle choreografe een internationale faam verdiende, is er, met Frans Buyens als co-producent en medescriptschrijver, in geslaagd een film te realiseren die misschien wel de hardste is, die ooit over de nazi-gruwelen werd gemaakt. Meer dan een film is „In naam van de Führer“ een tijdsdokument, een montage waarin, door de nauwgezetheid en het afstand nemen van elke subjectiviteit, de beelden voor zichzelf spreken.

Deze beelden zijn aangrijpend, gruwelijk en schokkend, vaak tot het onverdraaglijke toe, en daardoor ook doordringend, beklijvend. Ze hebben geen beschrijvende of veroordelende commentaar nodig. De geluidsband, die deze beelden begeleidt - en daarin bestaat juist de originaliteit en het meesterschap van deze film - is samengesteld uit teksten, geput uit wetten, reglementen, verordeningen, legercommuniqués, oorlogsdagboeken, schoolboeken, politieke en ideologische geschriften,

enz. Buiten één enkel citaat uit de verslagen van het proces van Nürnberg is er geen enkel woord, geen enkel beeld, die niet van de nazi's zelf afkomstig zijn en bedoeld als propaganda voor hun zaak. Geen enkele aanklacht, hoe pathetisch ook, kan zo scherp zijn als deze doordringing van het nazisme van binnen uit. Geen enkele ontleding kan het mechanisme van deze onmenselijke ideologie zo duidelijk in het licht stellen.

Begin 1975 besloot Lydia Chagoll een film te draaien over het lot van de kinderen tijdens de tweede wereldoorlog. Het heeft haar meer dan 30 maanden geraagd om dit merkwaardig dokument te verzamelen. Het materiaal werd bijeengebracht uit dokumentatiecentra, musea en concentratiekampen van verschillende landen. De rijkdom aan - tot dan toe veelal onbekend - materiaal en de grondigheid van de studie hebben ertoe geleid dat het oorspronkelijk opzet ruim werd voorbijgestreefd.

We zien de kinderen van „onzuiver ras“ - Joden, zigeuners, Polen, Russen, enz. -

worden vernederd, opgesloten, gedood, terwijl de Arische kinderen doordrongen worden van hun superioriteit en opgevoed om het Duizendjarig Rijk te dienen, als soldaat of als moeder. In deze twee uitersten gebeurt dit „in naam van de Führer“. Vandaag, in het „Jaar van het kind“ en op een ogenblik dat het fascisme weer terug zijn brutaal gezicht toont, daarin gesteund door een ongezonde „commerciële belangstelling“, komt dit dokument waarlijk op zijn tijd.

De Caventsprijs, - de hoogste onderscheiding op dit gebied in België - die aan dit werk werd toegekend, is dan ook ten volle verdiend.

„In naam van de Führer“ toont ons de escalatie van het fascisme en hoe het allengs vorm gekregen heeft, beginnend met schijnbaar onschuldige wetten en bordjes als „Juden nicht erwünscht“. Laat dit een waarschuwing voor ons zijn, nu we weer een campagne meemaken tegen de gastarbeiders en bordjes zien verschijnen als „Noordafrikanen niet toegelaten“...

LEZERSBRIEF

VRIJHEID VAN MENINGSUITING

Vorig jaar werden twee personen uit Gent (Hubert D'Hondt en Lea D'Hondt) gedagvaard in verband met de *verspreiding van enkele voorlichtingsboeken over sexualiteit*. Ze werden vrijgesproken op 5 oktober 1978. Er werd echter hoger beroep ingesteld tegen dit vonnis door het Openbaar Ministerie. Resultaat hiervan is dat beide beklaagden dan toch veroordeeld werden op 8 maart 1979: „... tot een hoofdgevangenisstraf van twee maanden met uitstel en tot een geldboete van tweehonderd frank, verhoogd met 390 decimes en aldus gebracht op achtduizend frank voor iedere geldboete...“

Wij stellen ons hierbij enkele belangrijke vragen:

- Is dit geen inbreuk op het recht van vrije meningsuiting?
- Werden de afbeeldingen niet beoordeeld los van de tekst van het informatieve stuk?
- Kan niet iedereen zich in zoveel winkeltjes naar believen seksboekjes aan-

schaffen waarin „nog veel meer te zien“ is en waarbij alle informatie zoek is.

Gezien wij op deze drie vragen bevestigend moeten antwoorden kunnen wij niets anders dan dit vonnis *betreuren en afkeuren*.

Hopelijk zal een golf van protest ervoor zorgen dat dit ondemokratische vonnis spoedig wordt ingetrokken.

Amnesty International
Adoptiegroep 79 - Achterdreef 6 F
9270 LAARNE

Mijn haat tegen de oorlog dateert sinds oktober 1914. De eerste grote IJzer slag konfronteerde me met bloedende en zwaar gekwetste soldaten, ontelbare doden, vluchtende burgers, oorverdovend en akelig kanongeschut. Kortom een hel. Toen dacht ik aan die soldaten, die ook kinderen geweest waren met een vader en moeder, ja die zelfs wellicht ook kinderen

hadden.

Mensen, die wat hun nationaliteit ook was, mekaar uitmoorden, alhoewel ze elkaar niet kenden en bij de oorlog niets te winnen hadden.

En na deze oorlog zag ik dat de trafikanten vrij bleven, geëerd, terwijl kleine mensen, tegenstanders van de oorlog als landverraders behandeld werden.

Om de oorlog te verhinderen en diegenen die haat zaaien om meer wapens te verkopen beter te bestrijden, moeten ook de gewone mensen weten waarover het gaat. Wat de inzet is. Daarom vind ik het belangrijk dat een blad als „VREDE“ bestaat en het is nodig dat dit steeds beter verspreid wordt.

Isidoor CLAEYS, Brussel.

Ik ontvang nu zowat 2 jaar „VREDE“ en vind het een steengoed tijdschrift. De informatie die jullie geven is af en de kritiek essentieel. Doe zo voort!

*In den beginne
AARDE was woest en ledig,
onbergzaam en vredig.
Duisternis lag over de vloed
en op het water zweefde het licht,
dat trilde wazig eerst
en weg,
zacht weer en weg,
rommelde en grommelde en weg.*

*Dan
de poel brak en stak en scheurde
schril scherp openrijtend tot de navel
onder de huid sprong het land vandaan
bergen, heuvels staan
plots
onbehouden en verloren,
verschuiven en verzinken,
staan op.
Razende kraters braken gensters
en stof
en aarde neer en rillen.
Een even plots verstillen
en dan niets meer.....*

*Een ster rust diep in een zwarte poel.
Een beekje babbelt en kabbelt vredig weg
de bron vandaan over de rand.
Een waterval stort ergens briesend kristal
uiteen op de rug van het platteland,
dat verloren ligt achter borsten van steen.*

*De branding draagt een vrucht
moeizaam over de grijze vlakke,
over het onmetelijk strand
en bevrucht de lege aarde
van het laagland
dat ruig, ros en wild, gekoesterd
toch baarde.*

*En sindsdien rust
ons bewustzijn
op een bed des doods,
bewaakt door duizend
scherpe zielen
die de laatste restjes uit
hun grijze cellen puurden,
meedogenloos dom
slaafs onbaatzuchtig
blind, doof en storn
voor de vrede
door een bom*

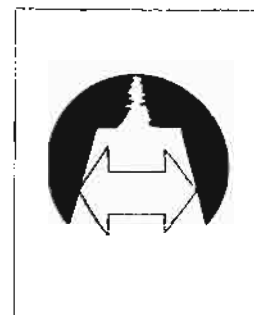
*Uitverkoren en aanbeden
met een onbegrensd geloof
(schrander en doordacht... ?)
zaaien
losse vingers
met dodelijk nonchalance
giftig zaad*

*Nachtmerries rijden flarden
uit de hemel.
Het noodlot licht en dooft.
Een grauwte nestelt zich,
en eenmaal sneeuwt het nog
voor ons
maar zwart is de sneeuw
die zich vastbijt
in onze huid en onze harten,
vol haat,
wenen van machteloos verzet.*

*Kernkoppen spijkeren het leven
vast op de muur
van de geschiedenis.
Kinderen teren in hun spel
Ik lach de lach der krankzinningen
en zie het rotten van mijn vel
gelaten, verloren.*

*Kale kinderschedeltjes kronen de karkassen
geschild tegen de kelder muur
Koude ogen staren onwezenlijk
naar het blinde licht
het helse vuur.*

*Het bestel door de klap ontwricht,
kotst zijn regelmaat uit
en bestraft zich met de vloed waarop Duisternis ligt.
Het vuur is gedooft
maar het AL uit de vrucht gegroeid
lost zich op
in de branding,
het eeuwig leeg en nimmermeer.*

DE STRATEGISCHE PROBLEMEN VAN DE BELGISCHE BETREKKINGEN MET DE DERDE WERELD

Op de 18de en 19de mei 1979 organiseerde GRESEA te Brussel een konferentie met als thema „De strategische problemen van de Belgische betrekkingen met de derde wereld”. Voor de organisatie van deze bijeenkomst heeft GRESEA een beroep

GRESEA (Studiegroep voor een alternatieve Economische Strategie) is gesticht in Juni 1978, op initiatief van OXFAM-België.

Het doel van deze groep is de verhoudingen tussen de geïndustrialiseerde landen en de derde wereld toe te lichten. De bedoeling is enkele produktietakken en de werking ervan zo grondig mogelijk te analyseren. Dit zou de hiërarchie van de verschillende produktiesystemen, de machtspositie en de uitgaande strategie van de multinationals moeten toelichten.

Op deze manier heeft GRESEA de tabaksektor benaderd volgens vier komplementaire hoofdstukken : Analyse van het tabakproduktiesysteem op wereldvlak, De tabaksektor in België en haar inbreng in het produktiesysteem op wereldvlak. Een beschrijving van de grote multinationale tabakondernemingen, en Sociale kosten teweegebracht door overdreven tabakgebruik. Tegelijkertijd heeft de groep een studie aangevat betreffende de kopersektor, om aan te tonen hoe de grote koparbedrijven hun macht behouden ondanks de nationalisering en de verschillende pogingen tot kartelvorming. Bovendien zal de groep de technologische overdracht van een Belgische producent van bouw materiaal (cement-vezels) bestuderen.

Om verschillende gedachtenwisselingen mogelijk te maken is de idee gerezen een konferentie te organiseren om de Belgische inbreng aangaande ontwikkelingspro-

blemen te bespreken. Er werd dus besloten de debatten te concentreren op enkele strategische thema's :

a. *Grondstoffen :*

De verhoogde invloed van de kartels in de grondstoflanden heeft duidelijk de economische controle in deze landen verhoogd maar waarom komen ze er zo moeilijk toe de mechanismen van de prijsbepalingen te domineren ? En indien er generationaliseerd wordt, verandert dat werkelijk iets aan de zaak wanneer de commercialisatie uitsluitend in de handen blijft van de multinationale ondernemingen opgericht in de geïndustrialiseerde landen ?

b. *De technologische overdracht :*

Een plan betreffende de technologische overdracht is in de maak bij de internationale instellingen sedert jaren. Alhoewel reeds een vooruitgang werd gesignaleerd tijdens de laatste jaren blijven de standpunten van de ontwikkelingslanden en de geïndustrialiseerde landen verschillen over verscheidene aspecten. De eventuele gevolgen van deze overeenkomsten of het behouden van de huidige situatie zowel in de geïndustrialiseerde landen als in de ontwikkelingslanden zouden moeten onderzocht worden.

c. *De commerciële uitwisseling :*

De multinationale ondernemingen

gedaan op de suïchting Basso en de vereniging van de economen van de derde wereld, alsook enkele Belgische persoonlijheden.

kontrolleren een groeiende gedeelte van de internationale commerciële stroom zowel wat betreft de uitvoer van de grondstoffen afkomstig uit ontwikkelingslanden als de verwerkte produkten en de diensten afkomstig uit de rijke landen. De analyse van deze invoer- en uitvoerstromingen per land eist een verdere beschouwing omtrent de afhankelijkheden teweegebracht door deze verschillende bewegingen. Er moet ook rekening worden gehouden met de hindernissen die hierdoor worden veroorzaakt ; hindernissen die een nodige sluitende industriële politiek voor deze landen in de weg staan. Daarenboven kan men geen analyse maken van het imperialisme zonder deze te beschouwen in verband met eigendomsrelaties, technologische- en schuldoverdrachten tussen privé groepen en landen.

Voor de twee eerste thema's, zal er een beroep worden gedaan op een internationale specialist waarvan de globale interpretatie zal worden ondersteund door een Belgisch studieonderwerp en een studie betreffende een ontwikkelingsland. Het derde thema zal het onderwerp zijn van een rondetafelkonferentie geanimeerd door twee specialisten terzake.

GRESEA - OXFAM,
Simonisstraat 1,
1050 Brussel.

VREDE - IN - AKTIE

NATIONAAL

Op 28 april ging te Brussel in het Achterhuis een studie- en informatiekonferentie door over Zuid-Oost Azië door de Vereniging België-Viëtnam.

De inleidingen werden o.m. gehouden door Kan. Houtart, J. Dubosch, vertegenwoordigers van Laos en Viëtnam en de fransen Prof. Devillers en cineast Pic, beiden pas terug uit Viëtnam en Cambodja.

Op initiatief van Vrede en U.B.D.P. werd op maandag 14 mei een perskonferentie gehouden waarop Dhr. Chu Lun Vien, bekend Viëtnaams dichter en volksvertegenwoordiger en Tran Minh Quoc, afgevaardigde van de Viëtnamese vredesbeweging de journalisten te woord stonden over de verhoudingen van hun land ten overstaan van Cambodja en China. Oxfam-Wereldwinkels vzw organiseerde een voordracht van Eduardo Galeano over „Stille en Storm in Latijns-Amerika" en aansluitend een Wereldwinkelfeest in het Kongressenpaleis te Brussel.

TENTOONSTELLING - INFO-STANDS

Vrede vzw was aanwezig met een info-stand op 28 april tijdens het 1 mei-feest van de K.P.B. te Brugge.

Op 30 april organiseerde de Culturele Centrale en het ABVV van het gewest Brussel Halle-Vilvoorde een grote strijd- en informatie-avond. Vrede nam hier aan deel met een info-stand.

Tijdens de Provinciale Jeugdinfo-dagen van 4-5-6 mei te Knokke-Heist waren we met een info-stand van Vrede aanwezig. Vrede vzw nam ook deel aan een stage-

beurs op 9 mei in het katholiek vormingscentrum voor maatschappelijk werk, Jacob van Arteveldeplein 31, Gent.

INTERNATIONAAL

Van 25 tot 27 april had te Praag een vergadering plaats van het Presidium van de Wereldraad voor de Vrede. Walter Weydts vertegenwoordigde „Vrede" op deze bijeenkomst.

Te Bazel ging van 10 tot 12 mei een internationale vergadering door over de huidige situatie in het Midden-Oosten na de ondertekening van de akkoorden van Camp David. J. Dubosch nam als afgevaardigde van UBDP en Vrede aan de werkzaamheden deel.

Een internationale conferentie over dit probleem wordt gepland in oktober te Lissabon.

Van 12 mei tot begin juni heeft te Manilla de 5de UNCTAD-Conferentie plaats. Onze medewerker Ernst Gülcher vertegenwoordigt „Vrede" in het kader der niet-gouvernementele organisaties op dit belangrijk gebeuren. In het septembernummer brengt hij een relaas over deze bijeenkomst.

DETTIG JAAR WERELD-VREDESRAAD HERDACHT TE PRAAG

In de stad der 1.000 torens, de gouden stad Praag ging van 25 tot 27 april, een zitting door van het presidium van de Wereldvredesraad.

Betere keuze kon moeilijk gemaakt worden, inderdaad, dertig jaar, nadat, bij de oprichting van de Wereldvredesraad, door de onwil van de toenmalige franse rege-

ring beroep deed gedaan op de gastvrijheid van deze mooie stad, paste het wel de herdenking van deze oprichting, waaraan de mensheid zo veel te danken heeft, in dit prachtige kader te laten doorgaan. We zullen hier niet terugkomen op de vele, doorgaans hoogstaande en ontroerende academische redevoeringen die bij deze gelegenheid werden uitgesproken. Alle onderstreepten ze EN de lange moeilijke weg die werd afgelegd EN het vele dat bereikt werd maar ook nog te bereiken valt.

Toch wil ik even de rede onderstrepen die door op Fransman Jean LAFFITTE, eerste secretaris generaal van de Wereldvredesraad werd uitgesproken. Typisch, bondig en toch volledig schetste hij de omstandigheden waarin de eerste grote vredesactie na de tweede wereldoorlog startte.

In de door hem voorgelezen verklaring wees hij er op dat de internationale spanningen en confrontaties weliswaar verminderd zijn maar dat nog steeds gevaarlijke conflicthaarden blijven bestaan. Onze franse vriend stipte terecht aan dat juist in Europa, waaruit vroeger wereldoorlogen zijn ontstaan, en dat de bakermat was van het imperialisme en het kolonialisme, de geest van de ontspanning is naar voor gekomen, gesymboliseerd door de conferentie van Helsinki. In dit zelfde Europa: aldus de heer LAFFITTE zijn de verafschuwde fascistische regimes ten onder gegaan.

Spreker wees er tevens op dat de Wereldvredesraad meer en meer zijn aandacht heeft gevestigd op de prangende problemen van honger en armoede in de wereld, en medehelpt een einde te stellen aan de exploitatie en de uitbuiting van de natuurbronnen. De wereldvredesraad moet de grote massabeweging blijven uitmaken,

strijdend voor een nieuwe economische orde, voor de economische onafhankelijkheid en tegen het neo-kolonialisme. Vermelden we nog, dat tijdens deze zitting van het presidium, drie commissies werkzaam waren die volgende problemen behandelden en onderzochten :

- veiligheid en samenwerking in Europa
- de Wereldvrede Raad en de Verenigde Naties
- Zuid-Afrika, Vietnam en het Midden-Oosten.

Zoals door alle deelnemers de wens werd uitgedrukt moeten we ook in Vlaanderen er voor ijveren dat een einde zou gesteld worden aan alle vormen van kolonialisme en racisme en aan de bedreiging van alle massa vernietigingswapens.

Hand in hand met de vredesstrijders van alle continenten dienen wij te ijveren opdat epidemieën, hongersnood en analfabetisme uit de wereld gebannen worden. Deze taak tot een goed einde brengen was de vraag van de herdenkingszitting te Praag, het is onze plicht die verantwoordelijkheid op te nemen.

Vervuld met hoop en optimisme, nog sterker verenigd dan vroeger gaan we een nieuwe periode van de vredesactie tegemoet.

VERENIGD kunnen we de Wereld redden !

VERENIGD kunnen we de Wereld veranderen !

VERENIGD kunnen we de VREDE verdedigen en opbouwen !!!

W. Weydts

AANKONDIGINGEN

Info-Avond te Antwerpen.

Op vrijdag 8 juni om 20 uur organiseert de WERELDKROEG, Kasteelstraat 59, 2000 Antwerpen, naar aanleiding van de Europese verkiezingen, een info-avond met Prof. Jan Gijssels, ex-EEG ambtenaar en docent aan de Universiteit Antwerpen, en Ernst Gücher, medewerker aan het tijdschrift VREDE en assistent aan de R.U.G.

Dadizele.

ITECO : Vormingskursus voor vrijwilligers in de ontwikkelingslanden.

Tien volle dagen, in internaatverband, te Dadizele van 19 juli ('s avonds) tot en met 29 juli 1979. Meer inlichtingen en folders zijn te verkrijgen op het secretariaat van ITECO, Oude Houtlei 19, 9000 Gent.

Help de Kaapverdische eilanden.

Het is nu 10 jaar dat de Kaapverdische ei-

MASEREELFONDS

ch. de coster '79
uilenspiegel

PROGRAMMA :
LUDIEK REBELS

Zaterdag 25 augustus - DANNE
Inl. 091/ 25.38.53

Toegang :

100 fr. via PCR 000-0944464-72 van
Masereelfonds Gent.

De feestelijkheden vinden plaats op de
haringmarkt en blijggende weiden.

Podium 1 :

11.00 u. : openingstoespraak en groep
„Rue de Village“

11.30 u. : Eerste deel van de gesproken
uit de wedstrijd „verzin een Uilenspiegel-
gestreek tegen de huidige autoriteiten“ :
poëzie, lied, sketch.

14.00 u. : Toespraak door Antoon Roosens
voorzitter van het Masereelfonds over De

landen praktisch geen regen meer kreeg. Dit gemis aan water heeft voor de landbouw catastrofale gevolgen.

Voor de bevolking betekent het inzake voeding een zeer moeilijke probleem. De verantwoordelijken van dit land rekenen nochtans, door het opzetten van een plan op lange termijn, uit deze benarde situatie te geraken.

Oxfam België wil, door het opzetten van een dringende actie, deze bevolking van het hoogstnodige te voorzien : eetwaren, geneesmiddelen, zaden enz. enz. Wie wil helpen kan storten op Prk.

000-0000028-28 van Oxfam België met de vermelding „Kaapverdische eilanden“ of op Prk. 000-0956015-80 van Vrede vzw Gent die het bedrag zal overmaken.

STANDPUNTEN

De jongsocialisten en de bewapeningsuitgaven.

Het Nationaal Buro van de Jongsocialisten protesteert met klem tegen de voorgeziena aankoop van 1189 gepantserde infanterievoertuigen.

De Jongsocialisten eisen daarom :

- een duidelijke stellingname van de

Coster en Uilenspiegel.

14.30 u. : Wannes Van de Valde en groep.

15.30 u. : Wedstrijd deel II en groep „Rue de Village“.

16.30 u. : Paul Beelaerts (hobo) en Frans Van Boxelaer (recit.) en groep Amfitogos, met een speciale klassieke creatie : „Heb je gehoord van de zeven, de zeven...“.

17.30 u. : Viona Westra en groep : jazz, rock.

18.30 u. : Laureaten van de wedstrijd.

Podium 2 :

15.00 u. : Marionettentheater Taptoe met het stuk „Tijl, een vuist in het hart“

17.00 u. : Masereelkoor uit Antwerpen met strijdlidderinnen.

Tent

20.00 u. : Raymond van het Groenewoud en groep.

Kazemat :

- doorlopende tentoonstelling van werken der strip- en cartoonwedstrijd.

- Dia-projectie

Plein :

- Doorlopende info-stands van allerlei actiegroepen uit Vlaanderen onder het motto „tegen alle vormen van onderdrukking“.

- Speekers-corners.

- Kinderanimatie.

- Drink- eetstands.

Vlaamse socialisten tegenover de geplande aankoop van gepantserde infanterievoertuigen ;

- de herziening van de militaire strategie van België in functie van een uittreden uit de Nato ;

- de onmiddellijke oprichting van een gemeenschappelijke commissie voor de bestudering van de reconversie van de wapenindustrie en de goedkeuring van het wetsvoorstel Glinne inzake de parlementaire controle op de wapenhandel ;

- een parlementair onderzoek naar de eventuele samenhang tussen eerdere regeringsbeslissingen inzake wapenaankopen en vermoedelijke banden tussen politieke, militaire en industriële middelen.

UITGAVEN

In de reeks „Informatie en Argumentatie“ geven de Jongsocialisten thans een Palestina-dossier uit. Het dossier kost 30 fr. (+ 10 fr. verzendingskosten). Storting op p.r. 000-0304249-57 van Jongsocialisten vzw, Keizerslaan 13, 1000 Brussel. Een abonnement op „Informatie en Argumentatie“ kost slechts 250 fr. voor 10 nummers.

TE ZOT...

- Onze grootste Vlaamse krant „De Standaard“ noemt zich het „Dagblad voor staatkundige maatschappelijke en economische belangen“.

Dit is natuurlijk heel wat. De lezer die echter in zijn krant van donderdag 17 mei achter een verslag zocht van de bespreking in de kamer van Volksvertegenwoordigers over de begroting van defensie zal hierover slechts een artikel vinden onder de titel „VDB weet wanneer officier goed Nederlands spreekt“.

Buiten een uitgebreid verslag over dit onderwerp zal de lezer vernemen dat „...in het debat nog gehandeld werd over de vervanging van de 30 jaar oude militaire voertuigen, over de standardisatie van de NVO wapens en over de aangroei van de Sovjetbewapening“.

Dat de gewone begroting voor militaire uitgaven tegenover 1978 nog maar eens gaat stijgen met 4 miljard of 5,4 procent om 78 miljard te bereiken schijnt de lezer niet te moeten weten.

Mogen we dit een vorm van censuur noemen?

- Achthonderd zes en negentig gasbommen (bedoeld om het zenuwstelsel te ontredderen) zullen per vliegtuig en langs de weg overgebracht worden van Californië naar Utah.

Het Amerikaans leger nam op 4 mei deze belissing ondanks het enorm protest van de bevolking van de staat Utah die zich verzet tegen het opslaan van deze gevaarlijke chemische wapens in hun gewest. Iedere bom bevat niet minder dan 158 kgr. gas.

- De leiders van de Palestijnse bevrijdingsbeweging (P.L.O.) zullen, zoals de syndicalisten uit de socialistische landen, in de toekomst moeilijker toegang krijgen tot de Verenigde Staten. Dit werd in de Amerikaanse Senaat besloten op 10 mei j.l. Personen uit beide groepen zullen slechts een visa krijgen op voorwaarde dat de Minister van Justitie ieder geval persoonlijk onderzoekt.

- Aan de vooravond van de vergadering van de Defensie-ministers van de NAVO landen publiceerde het Internationaal Instituut voor Strategische Studies (IISS) haar jongste jaarrapport.

Aan dit instituut werken hoofdzakelijk personen uit de NAVO e.a. westerse landen mee. Als besluit van haar overzicht

van de wereldpolitiek in 1978 concludeert de IISS: „...de belangrijkste uitdaging voor de geïndustrialiseerde landen in de jaren '80 wordt het verzekeren van de toevoer van olie en andere grondstoffen uit een steeds onstabielere derde wereld...“. Als we het goed begrepen hebben is het dus de Derde Wereld die de schuld draagt...

.../...

In de Kamer rolde voorts een golf van kritiek op het defensiebeleid, tot op enkele meters van minister Vanden Boeynants, en viel dan bijtijds stil. De parlementaire deskundigen van de militaire staatszaken mogen dan al knorrig doen over de manier waarop het in ons lozer reilt en zeilt, maar op VDB blijkt niemand boos te kunnen worden. Zelfs de socialisten die uit traditie negatief staan tegenover de strijdkrachten en weten dat hun kiezers afbrekende taal over de Navo verwachten, kregen het niet over het hart om de minister dwars te zitten. En de Vlaamse bezwaren tegen de voorgestelde benoeming van de Frans-eentalige generaal werden geformuleerd met een grote krachtadigheid, die geen enkel giftig pijltje voor de minister inhield. Het was overigens opvallend hoe de charmante Eddy Baldewyns, van Gingelom-Borlo, vanuit zijn stralende jeugdigheid, en ondanks zijn socialisme, zich als rapporteur van de begroting ontpopte tot een warme verdediger van de VDB-politiek. Het was Van den Boeynants trouwens aan te zien, dat hij niets of niemand vreest. Hij zit nu al zeven jaar op Landsverdediging als in een middeleeuwse vesting, van waaruit hij het heuvelland overschouwt en iedere aanval in de verte ziet naderen. Hij heeft telkens ruimschoots de tijd om de afweer voor te bereiden: niemand verrast hem ooit

*M. Ruys in
„De Standaard“ 19-20/5/79
(zonder commentaar).*

- Herman De Croo, PVV volksvertegenwoordiger, werd aangesteld als beheerder van de Belgische Andes Bank behorende tot een Amerikaanse multinational die over de ganse wereld een honderdtal bedrijven controleert. Een paar weken geleden nam de familiale holding van de industriële en financiële groep Boel-Van

Dame ook een belangrijke minderheids-participatie in deze bank. De zetel van deze Andes Bank is gevestigd aan de Regentlaan te Brussel.

- Het Iraanse ministerie van Justitie heeft bekend gemaakt dat zij vervolgingen zal inspannen tegen Senator Jacob Javits, lid van de Amerikaanse Senaatcommissie van Buitenlandse Zaken, en zijn echtgenote wegens corruptie en verduistering van Iraanse overheidsmiddelen.

Mevr. Javits zou namelijk door de Sjah zijn aangesteld als verantwoordelijke voor „Iran Air“ in de Verenigde Staten en hiervoor de bagatelle hebben opgestreken van 70.000 dollar per jaar...

Senator Javits voert nu in de Amerikaanse Senaat een campagne voor de mensenrechten in Iran...

• Gehoord op de B.R.T. in Sportweekend op zondag 20 mei j.l. bij een reportage over roeivedstrijden op de watersportbaan te Gent: „onze meisjes vertedigden zich uitstekend tegen de Oost-Europese trekpaarden...“

Dat stukje misprijzen doet het nog altijd bij sommige journalisten.

- Het zal de kritische ezer wel reeds meer dan eens opgevallen zijn dat de meeste kranten er inzake informatie zonderlinge normen op nahouden.

Het gaat hierbij over „inlichtingen uit goede bron“, „...van goed geplaatste waarnemers...“ berichten van vluchtelingen die het op hun beurt wisten van iemand die het horen vertellen had“... enz. enz. Het nieuws moet eigenlijk passen in het raam van wat men de lezer wil wijsmaken.

Deze formule wordt vandaag toegepast over Cambodja.

Toen enkele weken geleden te Brussel een informatiedag doorging met de Franse Prof. Ph. Devillers en de T.V. journalist Pic, die beiden onlangs in Cambodja waren, blonk de pers uit door haar afwezigheid. Dit was tevens het geval toen enkele dagen geleden een persconferentie doorging met een Vietnamees volksvertegenwoordiger.

Wellicht geen interesse voor informatie van ooggetuigen omdat het niet in het kraam past...

Een commissie van de Amerikaanse Senaat heeft besloten de economische boycot tegen Rhodesië op te heffen...

OM LOS TE LOPEN